

UNIVERZITET U SARAJEVU - FILOZOFSKI FAKULTET

Vijeće Fakulteta

Broj: 02-01/85

Sarajevo, 18. 2. 2022. godine

Na osnovu člana 58., 61. i 135. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 33/17., 35/20., 40/20. i 39/21.), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, mišljenja po ovlaštenju dekana sekretara Fakulteta, broj: 03-02/171 od 14. 2. 2022. godine, Vijeće Fakulteta na 61. elektronskoj (redovnoj) sjednici održanoj 18. 2. 2022. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvajaju se **SILABUSI ZA LJETNI SEMESTAR STUDIJSKE 2021/2022. GODINE.**

II

SILABUSI iz stava I. ove odluke sastavni su dio ove odluke.

Obrazloženje

Silabusi za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine sačinjeni su u skladu sa Planom realizacije nastave za studijsku 2021/2022. godinu i usvojenim korekcijama, važećim nastavnim planovima i programima i u skladu sa članom 58. i 61. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17., 35/20., 40/20. i 39/21.).

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Muhamed Dželilović

DOSTAVITI:

1. Uz silabuse
2. Dekanu Fakulteta
3. Prodekanima Fakulteta
4. Sekretaru Fakulteta
5. Uz zapisnik
6. Arhiva

UNIVERZITET U SARAJEVU-FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA HISTORIJU, KATEDRA ZA HISTORIJU UMJETNOSTI
Sarajevo,

VIJEĆU FAKULTETA

PREDMET: *Silabusi za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine*

Poštovani,

Obavještavamo Vas da su nastavnici Odsjeka za historiju, Katedre za historiju umjetnosti dostavili sve silabuse za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine predviđene važećim nastavnim planovima i programima i Planom nastave za studijsku 2021/2022. godinu.

Srdačno,

Rukovodilac Katedre za historiju umjetnosti

Doc. dr. Haris Dervišević

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija za historiju, Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Teorija umjetnosti				
Šifra/kod	FIL HUM 341	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	2. ciklus	Semestar	ljetni	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Van. prof. dr. Senadin Musabegović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 141 E- mail: senomusa@yahoo.com Telefon: 033 253163	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja _4____; seminar____; vježbe_____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Sadržaj predavanja je historijska i metodološka analiza, pojmova, funkcija, koncepta iz teorije vizuelne umjetnosti. Kolegij se sastoji od predavanja i diskusija na nastavi (60) sati. Sadržaj predavanja je historijska i metodološka analiza pojmova, funkcija, konceptata iz teorije umjetnosti. Teorijski problemi umjetnosti povezani su i s problemom umjetničkog djela kao „otvorene forme”, čije značenje nije monolitno, holističko, već se može analizirati iz mnoštva historijskih, socijalnih i političkih uticaja. Naime, kako pronaći interdisciplinarni okvir, otvorenu formu, za različite teorije i koncepte, koji nije zasnovan na sintezi, već na komunikaciji. I ako savremena umjetnost, koja provocira, začuđuje, koristi teoriju, da li to znači da i sama teorija može postati umjetničko djelo? U prvoj polovini kolegija predavanja i diskusije će se fokusirati na početke historije umjetnosti, da bi studenti mogli da se uključe u pitanja i strategije nove historije umjetnosti i teorijske praksu koja će se obrađivati u drugoj polovini kolegija</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Cilj je ovoga kolegija stjecanje znanja o temeljnim modelima moderne i savremene teorije i kritike likovnih umjetnosti, osposobljavanje za primjenu općih znanja iz teorije umjetnosti, likovne kritike i vizualne kulture, stjecanje osnovnih znanja o institucionaliziranim oblicima funkcioniranja historijsko umjetničke prakse (akademije, muzeji, galerije, izložbe, tržište umjetnina,</p>				

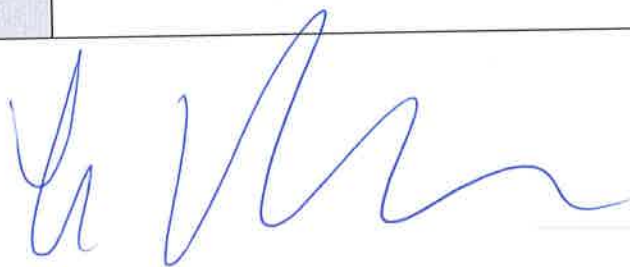
	časopisi)
Ishodi učenja	Studentima će se omogućiti razumijevanje osnovnih problema i termina teorije umjetnosti kao što su: formalizam i stil, ikonografija, kontekstualni pristupi, feminizam, biografija i autobiografija, strukturalizam i poststrukturalizam, dekonstrukcija, psihoanaliza, socijalna istorija umjetnosti i postkolonijalna teorija.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Počeci historije umjetnosti
2.	Umjetnost kao istorija: Johan Joachim Winkelmann i Alois Riegl
3.	Problem stila: Ernst Gombrich, Meyer Shapiro
4.	Osnovni pojmovi istorije umjetnosti: Heinrich Wölfflin
5.	Formalizam: Konrad Fiedler i Roger Fry
6.	Ikonološka analiza: Erwin Panofsky
7.	Istorija Estetike: odabrani tekstovi iz istoimene knjige Gilberta Kuhna
8.	Provjera znanja studenata
9.	Osnove kritičke teorije: Walter Benjamin, Theodor Adorno, Max Horkheimer, Siegfried Kracauer
10.	Problem avant-garde (Peter Bürger i Clement Greenberg)
11.	Feminizam i psihoanaliza (Freud, Jung, Lacan)
12.	Dekonstrukcija (J. Derrida)
13.	Postkolonijalna teorija, problem "drugog" Smrt autora: Michel Foucault i Roland Barthes
14.	Teorija postmodernizma (Craig Owens, Frederic Jameson, ...)
15.	Diskusija

16.	Priprema za ispit
17.	
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminari, interaktivna nastava																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>učešće na nastavi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi • Seminarski rad • Usmena i pismena provjera znanja 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	učešće na nastavi	20	20%	2.	Polusemestralni ispit	20	20%	3.	Seminarski rad	20	20%	4.	Završni ispit	40	40%	5.				Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	učešće na nastavi	20	20%																										
2.	Polusemestralni ispit	20	20%																										
3.	Seminarski rad	20	20%																										
4.	Završni ispit	40	40%																										
5.																													
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gombrich, Ernst (1984) Umjetnost i iluzija (odabrana poglavlja). Beograd: Nolit. 2. Kun, Gilbert (1969) Istorija estetike (odabrana poglavlja). Beograd: Kultura. 3. Panofsky, Erwin (1975) Ikonološke studije. Beograd: Nolit. 4. Winkelmann, Johann Joachim (1996) Istorija drevne umetnosti. Novi Sad. 5. Wölfflin, Heinrich (1974) Osnovni pojmovi istorije umjetnosti. Sarajevo: 																												

	<p>Veselin Masleša.</p> <p>6. Zbirka tekstova iz teorije umjetnosti.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bartes, Roland (1977) Image, Music, Text. New York: Hill and Wang. 2. Blunt, Anthony (2004) Umjetnička teorija u Italiji 1450-1600. Beograd: Clio. 3. Benjamin, Walter (1986.) Estetički ogledi. Zagreb: Suvremena misao. 4. Kultermann, Udo (2002) Povijest povijesti umjetnosti. Zagreb. 5. Grojs, Boris (2011) Umjetnost utopije Beograd: Plavi krug 6. Buck -Morrs, Susan (2005) Svet snova i katastrofa. Beograd: Circulus 7. Foster, Hal (1996) The Return of the Real. Cambridge: The MIT Press 8. Clark, T.J.(1984) The Painting of Modern Life. New Jersey: Princeton University Press. 9. Simmel, Georg (1992) Rembrandt. Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 10. Deleuze, Gilles (2003) Francis Bacon: the Logic of Sensation. London: Continuum. 11. Nochlin, Linda (1971) Realism. London: Penguin Books.
Napomene	Nastavnik obezbjeđuje svu potrebnu literaturu za studente

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA HISTORIJU-KATEDRA ZA HISTORIJU UMJETNOSTI				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UMJETNOST U BOSNI I HERCEGOVINI U 20. STOLJEĆU				
Šifra/kod	FIL HUM 3211	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	
Ciklus studija		Semestar	VI	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof dr Aida ABADŽIĆ HODŽIĆ, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet:131 E-mail:aida.abadzic- hodzic@ff.unsa.ba Telefon:033/253-250	Termin konsultacija	Ut 14-17h ONLINE Sri 15-16h Čet 15-16h	
Suradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Prilike, kretanja, ličnosti, pravci, stilovi u umjetnosti, arhitekturi i dizajnu u BiH u 20.stoljeću. Počeci moderniteta i prodori stilskih avangardi – umjetnost između dva svjetska rata – umjetnost nakon Drugog svj. rata – modernizam i postmodernizam u bh. umjetnosti i arh.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kritička analiza i interpretacija bh. umjetnosti 20. stoljeća u promjenjivim društveno-političkim, historijskim i kulturnim kontekstima 20. stoljeća. Definiranje koncepta moderniteta.				
Ishodi učenja	Znanje: usvajanje temeljnih pojmova Vještine: sposobnost kritičke analize izvora Kompetencije: analiza umj.djela iz predmetnog razdoblja				

--	--

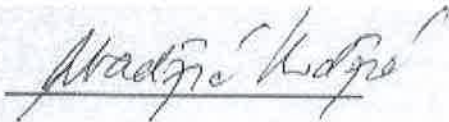
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Historijske, društvene i umjetničke prilike u BiH krajem 19. stoljeća Period <i>tanzimata</i> i susret sa zapadnoevropskim modernitetom
2.	Slikarstvo u BiH u drugoj pol. 19.st. Strani slikari na prostoru BiH. Značaj i uloga časopisa „Nada“ (1895-1903). Prve slikarske škole i izložbe u BiH
3.	Historicizam u arhitekturi BiH na prijelazu stoljeća. Evropska arhitektura predmetnog razdoblja. Historicizam i orijentalizam
4.	Od historicizma ka secesiji u arhitekturi BiH – prvi dio
5.	Od historicizma ka secesiji u arhitekturi BiH. <i>Bosanski slog.</i>
6.	Bh slikari, grafičari i kipari na evropskim likovnim akademijama: od akademizma do moderniteta. Pojava domaćih umjetnika
7.	Bh slikari i refleksije evropskih avangardi?
8.	POLUSEMESTRALNI ISPIT
9.	Period između dva rata: Društvo umjetnika 1919-1923. Prva umjetnička kolonija u Blažuju. Likovna i kulturno-prosvjetna društva. Socijalna i angažirana umjetnost 20ih i 30ih godina 20.stoljeća. Prilike u evropskoj umjetnosti između dva rata.
10.	Umjetnost NOB. Soc-realizam. Bh. umjetnost i poslijeratni modernizam. Likovna kritika šeste decenije u BiH
11.	1950e i 1960e u umjetnosti BiH – skulptura, slikarstvo, grafika.
12.	BH. arhitektura nakon Drugog svjetskog rata
13.	Kulturno-umjetničke prilike sedme i osme decenije
14.	BH. grafika 1960ih i 70ih godina. Elementi postmoderniteta u bh. umjetnosti
15.	1970e i 1980e u bh. likovnoj umjetnosti. Nove likovne grupe i počeci vangalerijske

	umjetničke prakse
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja. Analize. Posjete tematskim izložbama i zbirka.			
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Polusemestralni ispit	40	40
	2.	Završni ispit	50	50
	3.	Prisustvo, aktivnost, analize	10	10
	4.			
	5.			
Ukupno:			100 bodova	100%
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:				
<ul style="list-style-type: none"> • Pristupanjem polusemestralnom i završnom ispitu • Učestvovanjem u analizama i diskusijama na predavanjima 				
Napomena:				
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:			
	a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.			

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grupa autora. <i>Umjetnost BiH 1894-1923</i> (Sarajevo, 1978) <i>Umjetnost BiH 1924-1945</i> (Sarajevo, 1985) <i>Umjetnost BiH 1945-1974</i> (Sarajevo, 1975) <i>Umjetnost BiH 1974-1984</i> (Sarajevo, 1984) 2. Mladenović, Ljubica (1982), <i>Građansko slikarstvo u Bosni i Hercegovini u 19. veku</i>, Sarajevo 3. Krzović, Ibrahim (1987), <i>Arhitektura BiH 1878-1918</i>. Sarajevo 4. Štraus, Ivan (2101), <i>99 arhitekata sarajevskog kruga 1930-1991</i>, Sarajevo 5. Abadžić Hodžić, Aida (2011), <i>BH grafika 20. stoljeća: šezdesete i sedamdeset godine 20. stoljeća u kontekstu evropskog moderniteta i postmoderniteta</i>, Sarajevo 6. Abadžić Hodžić, Aida (2014), <i>Selman Selmanagić i Bauhaus</i>, Sarajevo
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Krzović, Ibrahim (2004) <i>Arhitektura secesije u BiH</i>. Sarajevo.</p> <p>Dimitrijević, Branka (2007), <i>Arhitekt Karl Parzik- vrijeme, život i djelo</i></p> <p>BOŽIĆ, Jelena (2006), <i>Arhitekt Josip Vanacaš</i>, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva RS, Istočno Sarajevo</p> <p>HRASNICA, Mehmed (2002), <i>Arhitekt Josip Pospišil – život i djelo</i>, Arhitektonski fakultet, Sarajevo</p> <p>Vujković, Sarita (2010), <i>U građanskom ogledalu: Identiteti žena bosanskohercegovačke građanske kulture (1878–1941)</i>, MSU Banja Luka / KC Beograd</p> <p>Abadžić Hodžić Aida (2019), <i>Behaudin Selmanović</i>, Sarajevo</p>
Napomene	

Prof dr Aida ABADŽIĆ HODŽIĆ

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA HISTORIJU – KATEDRA ZA HISTORIJU UMJETNOSTI				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IZVORI BH MODERNE U EVROPSKOM KONTEKSTU				
Šifra/kod	FIL HUM 523	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	
Ciklus studija		Semestar	X	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof dr Aida ABADŽIĆ HODŽIĆ, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet:131 E-mail:aida.abadzic- hodzic@ff.unsa.ba Telefon:033/253-250	Termin konsultacija	Ut 14-17h ONLINE Sri 15-16h Čet 15-16h	
Suradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___2___; seminar ___1___; vježbe ___1_				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Umjetnost na prijelazu 19./20.stoljeća u Bosni i Hercegovini. Susreti kulturno-civilizacijskih krugova i smjena osmanske uprave a-ug. administracijom. Vrijeme <i>tanzimata</i> . Modaliteti definiranja i razumijevanja pojma moderniteta u lokalnom kontekstu. Prvi bh umjetnici na evropskim likovnim akademijama. Refleksije evropskog moderniteta u likovnim umjetnostima, arhitekturi i urbanizmu BiH. Bh umjetnici i Bauhaus. Modernost i nacionalno pitanje u umjetnosti – južnoslavenski umjetnici početkom 20. stoljeća.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Potaknuti razumijevanja pojma moderniteta u BiH u susretu kulturno-civilizacijskih krugova i veza bh umjetnosti sa izvorima evropske moderne i avangarde				
Ishodi učenja	Znanje: usvajanje temeljnih pojmova Vještine: sposobnost kritičke analize izvora Kompetencije: analiza umj.djela iz predmetnog razdoblja				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	

	Period reformi kasnoosmanskog perioda i počeci moderniteta: susret <i>a la turca</i> i <i>a la franga</i> u umetnosti i kulturi u BiH
2.	Od orijentalizirajućeg stila do Bosanskog sloga
3.	Definiranje pojma avangardne umjetnosti na prostoru BiH početkom 20. stoljeća? Refleksije evropskih avangardi u jugoslavenskoj umjetnosti prve polovine 20. stoljeća-1.dio
4.	Refleksije evropskih avangardi u jugoslavenskoj umjetnosti prve polovine 20. stoljeća-2.dio
5.	Značaj časopisa u umjetničkoj i kulturnoj avangardi.
6.	BH slikari na evropskim likovnim akademijama i začeci slikarskog moderniteta – 1.dio Načini razumijevanja i definiranja moderniteta
7.	BH slikari na evropskim likovnim akademijama i začeci slikarskog moderniteta – 2.dio
8.	<i>Samostalno istraživanje – rad na kritičkim tekstovima</i>
9.	Simbolična primjena neohistorijskih stilova u arhitekturi – usporedba: Beč-Sarajevo (specifičnosti)
10.	Skulptura s početka 20.stoljeća i evropski kontekst. Likovne grupe na južnoslavenskim prostorima poč.20.stoljeća. Izložbe i likovni saloni.
11.	Studenti Bauhauusa s područja Kraljevine Jugoslavije – veze i utjecaji
12.	Selman Selmanagić i Bauhaus
13.	Refleksije evropskih avangardi u arhitekturi južnoslavenskih prostora u prvoj polovini 20. stoljeća Bh. arhitekti moderne između dva rata u kontekstu evropske arhitekture
14.	Socijalno-anagažirane umjetničke grupe na južnoslavenskom prostoru
15.	Priprema za ispit. Rad na tekstovima.
16.	Završni ispit za studente II. ciklusa po Bolonjskom procesu

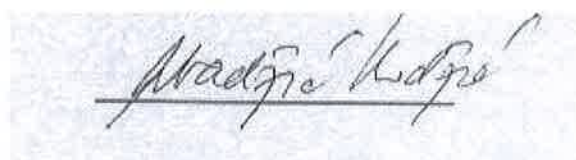
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja, Posjete tematskim izložbama i zbirkama, Analiza tekstova u periodici i stručnoj literaturi predmetnog razdoblja, Samostalno istraživanje studenata na odabrane teme iz fundusa arhiva/ instituta/galerija/muzeja/privatnih zbirki</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Samostalni rad studenata. SeminarSKI rad.</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Prisustvo na nastavi, analiza tekstova</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Završni ispit	50	50	2.	Samostalni rad studenata. SeminarSKI rad.	30	30	3.	Prisustvo na nastavi, analiza tekstova	20	20	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Završni ispit	50	50																										
2.	Samostalni rad studenata. SeminarSKI rad.	30	30																										
3.	Prisustvo na nastavi, analiza tekstova	20	20																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Napomena:</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p>Obavezna</p> <p><i>UMJETNOST U BOSNI I HERCEGOVINI 1894-1923</i>, UGBiH, Sarajevo, 1978.</p> <p><i>Wechsel Wirkungen, AUSTRIA-HUNGARY, BOSNIA-HERZEGOVINA, AND THE WESTERN BALKANS, 1878-1918</i> (Ed. By Clemens Ruthner, Diana Reynolds Cordileone, Ursula Reber, and Raymond Detrez), Peter Lang Inc, 2015.</p> <p><i>Savremene percepcije kulturnog naslijeđa Austro-Ugarske u Bosni i Hercegovini</i>, ICOMOS BiH, Sarajevo, 2106. http://openarchive.icomos.org/1775/1/ICOMOS%20AU%202016%20-%20WEB.pdf</p> <p>KRZOVIĆ, Ibrahim (2004) , <i>Arhitektura secesije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo: Sarajevo publishing.</p> <p>KURTO, Nedžad (1998), <i>Arhitektura BiH – razvoj bosanskog stila</i>, Sarajevo</p> <p>ŽMEGAČ, Viktor (2012), <i>Bečka moderna: povijest jedne kulture</i>, Zagreb: Matica hrvatska</p> <p>HODŽIĆ ABADŽIĆ Aida (2014), <i>Selman Selmanagić i Bauhaus</i>, Sarajevo: Bošnjački Institut</p>

	<p>Dodatna</p> <p>BESAROVIĆ, Risto (1974), <i>Iz kulturnog života u Sarajevu pod austro-ugarskom upravom</i>, Sarajevo: V.Masleša.</p> <p>TODOROVA, Maria (2009), <i>Imagining the Balkans</i>, NY: Oxford University Press.</p> <p>HODŽIĆ, Abadžić, Aida, <i>Kultura odijevanja u Bosni i Hercegovini na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće- uloga i značaj ilustracija i priloga u časopisu „Nada“ (1895.-1903.)</i>, zbornik radova naučnog skupa „Odjeća kao simbol identiteta“, Tehnički univerzitet, Bihać, 2011., str. 13-29.</p> <p>SPARKS, Mary (2014) <i>The Development of Austro-Hungarian Sarajevo 1878-1918: An Urban History</i>, London: Bloomsbury.</p> <p>Grupa autora (2017), <i>Izazov moderne: Zagreb – Beč oko 1900.</i>, Zagreb</p> <p>PRELOG, Petar (2019), <i>Umjetnost i život su jedno: Udruženje umjetnika Zemlja 1929-1935</i>, Zagreb: Galerija Klovićevi dvori (katalog retrospektivne izložbe)</p>
Napomene	

Prof dr Aida ABADŽIĆ HODŽIĆ

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA HISTORIJU-KATEDRA ZA HISTORIJU UMJETNOSTI				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SAVREMENE TEME BH UMJETNOSTI I REGIONALNI KONTEKST				
Šifra/kod	FIL HUM 524	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	
Ciklus studija	DRUGI (MA)	Semestar	X	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof dr Aida ABADŽIĆ HODŽIĆ, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet:131 E-mail:aida.abadzic- hodzic@ff.unsa.ba Telefon:033/253-250	Termin konsultacija	Ut 14-17h - ONLINE Sri 15-16h Čet 15-16h	
Suradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___2___; seminar ___1___; vježbe ___1___				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Ličnosti, pravci, tendencije, karakteristike, izložbeni projekti savremene bh likovne umjetnosti, arhitekture i dizajna. Ex-jugoslavenska umjetnost druge pol.20.stoljeća u kontekstu evropske umjetnosti: apstrakcija, enformel, novi mediji, konceptualna umjetnost Kulturna politika ex-Jugoslavije i modaliteti reprezentacije Umjetnici iz BiH na međunarodnoj savremenoj likovnoj sceni.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Interpretacija savremene umj. BiH u društveno-političkom i kulturnom kontekstu. Umj BiH u regionalnom kontekstu – veze, utjecaji, osobitosti.				
Ishodi učenja	Znanje: usvajanje temeljnih pojmova Vještine: sposobnost kritičke analize izvora Kompetencije: analiza umj.djela iz predmetnog razdoblja				

--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	SOCIJALISTIČKI MODERNIZAM U JUGOSLAVENSKOJ UMJETNOSTI?
2.	Kulturna politika ex-JU: između Istoka i Zapada
	GRUPA »EXAT 51« I NASLIJEĐE EVROPSKIH AVANGARDI
3.	REFLESKIJE ENFORMELA U BIH I JUGOSLAVENSKOJ UMJETNOSTI
4.	SKULPTURA U REGIJI NAKON DRUGOG SVJ.RATA I dio
5.	MEMORIJALNA SPOMENIČKA PLASTIKA U EX-YU
6.	APSTRAKTNA UMJETNOST U BIH I JUGOSLAVIJI
7.	RAZVOJ BH DIZAJNA NAKON DRUGOG SVJ.RATA
8.	Samostalan istraživački rad studenata
9.	POČECI VANGALERIJSKE UMJ.PRAKSE U BIH
10.	ZNAČAJ I DJELOVANJE SLOVENSKE GRUPE »OHO« - NAJAVA KONCEPTUALNE PRAKSE
11.	»NOVE TENDENCIJE«
12.	BEOGRADSKA LIKOVNA SCENA 1970IH
13.	ELEMENTI POSTMODERNITETA U BH SLIKARSTVU, GRAFICI I ARHITEKTURI U KONT. EVROPSKE UMJ.POSTMODERNE
14.	OD NEIDHARTDA DO ZLATKA UGLJENA
15.	ARHITEKTURA IVANA ŠTRAUSA »SARAJEVSKA ŠKOLA ARHITEKTURE«

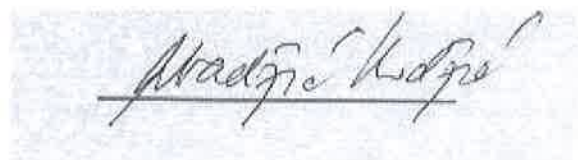
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave). Rad na tekstovima.
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja, Posjete tematskim izložbama i zbirkama, Analiza tekstova u periodici i stručnoj literaturi predmetnog razdoblja, Samostalno istraživanje studenata na odabrane teme iz fundusa arhiva/ instituta/galerija/muzeja/privatnih zbirki Priprema sem.rada/izlaganja</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="470 1014 1433 1379"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni rad studenata. SeminarSKI rad.</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prisustvo na nastavi, analiza tekstova</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Završni ispit	50	50	2.	Samostalni rad studenata. SeminarSKI rad.	30	30	3.	Prisustvo na nastavi, analiza tekstova	20	20	4.				5.					Ukupno:	100	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Završni ispit	50	50																										
2.	Samostalni rad studenata. SeminarSKI rad.	30	30																										
3.	Prisustvo na nastavi, analiza tekstova	20	20																										
4.																													
5.																													
	Ukupno:	100	100%																										

	<p>Napomena:</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p>Obavezna</p> <p><i>Impossible Histories: Historical Avant-gardes, Neo-avant-gardes and Post-avant-gardes in Yugoslavia 1918-1991</i>, (ur. Đurić Dubravka, Miško Šuvaković), The MIT Press, Cambridge and London, 2003.</p> <p><i>Socijalizam i modernost, Umjetnost, kultura, politika 1950.-1974.</i>, Muzej suvremene umjetnosti/Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, 2012. (Kolešnik, Ljiljana, ur.)</p> <p><i>UMJETNOST U BOSNI I HERCEGOVINI 1945-1974</i>, UGBiH, Sarajevo, 1974. <i>UMJETNOST U BOSNI I HERCEGOVINI 1974-1984</i>, UGBiH, Sarajevo, 1984.</p> <p>ABADŽIĆ HODŽIĆ, Aida (2011), <i>Bosanskohercegovačka grafika 20. stoljeća: šezdesete i sedamdesete godine 20.stoljeća u kontekstu evropskog moderniteta i postmoderniteta</i>, Sarajevo: Tugra</p> <p>ABADŽIĆ HODŽIĆ, Aida (2019), <i>Slike suvremenosti: ogledi o arhitekturi, fotografiji i umjetnosti</i>, Sarajevo: Dobra knjiga, Sarajevo</p> <p>KRZOVIĆ, Ibrahim, PREMIERL, Tomislav (2019), <i>Juraj Neidhardt</i>, Sarajevo: ANUBiH</p> <p>ŠTRAUS, Ivan (1987), <i>Petnaest godina bosanskohercegovačke arhitekture: prilog za istoriju arhitekture Jugoslavije</i>, Sarajevo: Svjetlost/ ANUBiH</p>

	<p>Dodatna:</p> <p>SARAJEVSKA DOKUMENTA 1987, 1989, CA, Sarajevo</p> <p>Sarajevski memento 92-95, Ministarstvo kulture i sporta kantona Sarajevo, 1997.</p> <p><i>Funkcionalni dizajn u politički rigidnom okviru: primjer Selmana Selmanagića</i>, u: <i>Dizajn i kriza/Design and Crisis</i> (ur./ed. Irfan Hošić), Buybook, Sarajevo/Zagreb, 2019., str. 104-132.</p> <p><i>Dekada dizajna - dizajn u BiH</i>, ULUPUBiH, 2009.</p> <p>BERNIK, Stane (2002) , <i>Zlatko Ugljen</i>, Tuzla: Međunarodna galerija portreta.</p> <p>SALIHović, Hamdija (2010), <i>Arhitektura – stvaralačka sinteza: tradicionalno-savremeno</i>, Sarajevo.</p> <p><i>Nova umjetnička praksa u Jugoslaviji 1966-1978</i>, GSU, Zagreb, 1978.</p>
Napomene	

Prof dr Aida ABADŽIĆ HODŽIĆ

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju, Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Muzeologija				
Šifra/kod	FIL HUM 540	Status (obavezni ili izborni)	obavezni/izborni	ECTS	3
Ciklus studija	Prvi ciklus	Semestar	zimski	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Asja Mandić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 141 E- mail: asjamandic@hotmail.com Telefon: 253 163	Termin konsultacija	Četvrtak 14-17h Petak 14-16h	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	Četvrtak 14-17h Petak 14-16h	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u> 2 </u> ; seminar <u> 0 </u> ; vježbe <u> 0 </u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Određenje pojma i predmeta istraživanja. Historijski pregled razvitka muzeja i galerija. Muzeologija i muzeografija. Tipovi muzeja. Muzejska uloga i funkcija. Prikupljanje, klasifikacija i izlaganje muzejskih objekata (naglasak je na umjetničkim djelima). Čuvanje, restauracija i preventivna konzervacija umjetničkih djela. Edukativna djelatnost muzeja i odnos s publikom. Izložba kao medij komunikacije, tipovi izložbi, evaluacija, edukativna animacija. Spektakularizacija muzeja: muzej kao shopping centar, blockbuster izložbe, Bilbao efekt i senzacionalna arhitektura. Posjeta muzeju i galeriji u cilju upoznavanja s praktičnim aspektima muzejskog djelovanja, kao i izazovima rada u muzejskim, galerijskim i uopće kulturnim institucijama u kompleksnom bosanskohercegovačkom društvenom, političkom i kulturnom okruženju.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Cilj kolegija je upoznati studente s osnovnom muzeološkom terminologijom i temama prisutnim u savremenoj muzeologiji. Kolegij će se baviti i aktuelnim pitanjima s kojim se susreću muzeji danas (spektakularizacija muzejskih postavki i izložbi, korporacijsko sponzorstvo, pitanja restitucije i repatrijacije...). Kroz posjete muzejima i galerijama studenti će se upoznati s praktičnim aspektima</p>				

	muzejskog rada.
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da usvoje novu terminologiju, da razumiju osnovne aspekte muzejske djelatnosti, kao i da se osposobe da kritički promišljaju položaj, status i načine djelovanja muzejskih institucija u kompleksnom bosanskohercegovačkom društveno, političkom i kulturnom okruženju.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod: muzej, muzeologija, muzeografija
.	
2.	Od kabineta čudesa do prvih javnih muzeja: historijski pregled razvitka muzeja i galerija
3.	Muzejska funkcije
4.	Prikupljanje, klasifikacija i izlaganje muzejskih objekata
5.	Čuvanje, restauracija i preventivna konzervacija umjetničkih djela.
6.	Izložba kao medij komunikacije: tipovi izložbi
7.	Muzeji i publika
8.	Provjera znanja studenata
9.	Definicija obrazovne funkcije muzeja i njena uloga u savremenom društvu
10.	Znanstvena funkcija muzeja
11.	Muzejska arhitektura
12.	Restitucija i repatrijacija
13.	Spektakularizacija muzeja i fenomen <i>blockbuster</i> izložbi
14.	Upravljanje muzejskim zbirkama

15.	Pitanje statusa, pozicije i organizacije muzejskih ustanova u Bosni i Hercegovini
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. I II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja, seminar, vježbe Interaktivna nastava, grupna diskusija Posjete muzejima i galerijama</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="469 1025 1430 1391"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminar</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pismena provjera znanja (test) za polusemestralnu provjeru znanja i završni ispit • Prezentacija (15 minuta) na zadatu temu • Aktivno sudjelovanje na nastavi <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Seminar	30	30%	3.	Polusemestralni ispit	30	30%	4.	Završni ispit	30	30%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na nastavi	10	10%																						
2.	Seminar	30	30%																						
3.	Polusemestralni ispit	30	30%																						
4.	Završni ispit	30	30%																						
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p>																								

	f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gob, A., Drouguet N. (2007) Muzeologija: Povijest, razvitak, izazovi današnjice. Zagreb: Antibarbarus 2. Maroević, Ivo (1993) Uvod u muzeologiju. Zagreb: Zavod za informacijske studije. (odabrana poglavlja) 3. McClellan, Andrew (2007) The Art Museum: From Boulee to Bilbao. Berkeley, CA, London: University of California Press (odabrana poglavlja). 4. Žilber, Klod (ur.) (2005) Muzeji i publika. Beograd: Clio. (str. 5-33). 5. Zbornik tekstova
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vodič kroz muzejske studije. (2014) Šeron Mekdonald, (ur). Beograd: Clio. 2. The New Museology (2000) Peter Vergo, Peter. London, Reaktion Book. 3. Muzeji koji privlače pažnju. (2010) Oliva, A. Bonito. Beograd, Clio
Napomene	Nastavnik obezbjeđuje svu potrebnu literaturu za studente

Anz
 H. D.
 Golešev

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju, Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historijske avangarde i neoavangarde				
Šifra/kod	FIL HUM 411	Status (obavezni ili izborni)	obavezni/izborni	ECTS	3
Ciklus studija	Prvi ciklus	Semestar	zimski	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Asja Mandić			
	Kontakt podaci	Kabinet:141 E- mail:asjamandic@hotmail.com Telefon:253 163	Termin konsultacija	Četvrtak 14-17h Petak 14-16h	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar __1__ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se prvo bavi definicijom avangarde, pitanjem terminologije — odnosom avangarde i modernizma, zatim Peter Bürgerovom teorijom avangarde u odnosu na izvorno definiranje termina, kao i odnosom marksizma i avangarde, avangarde i masovne kulture – da bi se studenti kasnije upoznavali s manifestacijama avangarde i neoavangarde u slikarstvu, skulpturi, arhitekturi i dizajnu, videoartu, performansu i fotografiji od sredine prve decenije dvadesetog stoljeća do kraja 1960-ih. Predavanja obuhvaćaju umjetničke pokrete kao što su: ekspresionizam, kubizam, futurizam, konstruktivizam, dadaizam, nadrealizam, De Stijl i Bauhaus arhitekturu, pop art, novi realizam, situacionističku internacionalu, Fluxus, konceptualnu umjetnost, bečki akcionizam. Kroz nekoliko predavanja studenti će se upoznati i s recentnijim derivatima termina avangarda kao što su “postavangarda” ili “retroavangarda” u odnosu na umjetnost od 1980-ih godina do danas.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz kolegij Historijske avangarde i neoavangarde studenti stiču znanja o teorijskim definicijama i pristupima vezanim za termin “avangarda” (i njegove izvedenice tzv. “neoavangarda” i “postavangarda”) odnosno o okvirima koje ovaj				

	<p>termin uspostavlja za diskusiju umjetničkih pokreta, inovacija i manifestacija kako u umjetnosti, tako i u fotografiji, videoumjetnosti, performansu, arhitekturi i dizajnu. Studenti će se prvo upoznati s protagonistima, djelima, međusobnim vezama i društvenim kontekstom avangardnih pokreta prve polovice dvadesetog stoljeća da bi kasnije razumjeli pojam neoavangarde, odnosno manifestacije historijskih avangardi na umjetnost 1950-ih i 1960-ih godina. Cilj rada na seminarima je sticanje sposobnosti kritičke analize najznačajnijih teorijskih tekstova o avangardi, kao i tekstova protagonista avangardnih pokreta, njihovih teorijskih eksplicacija, deklaracija, manifesta i programskih načela, koji su relevantni za razumijevanje avangardnih nastojanja. Studenti će se upoznati s historijskim, odnosno teorijskim korištenjem termina avangarda i onim što ga razlikuje od modernizma.</p>
Ishodi učenja	<p>Od studenata se očekuje da usvoje novu terminologiju, da razumiju nove umjetničke pristupe, kao i da se osposobe da mogu kritički promišljati (kroz okvir relevantne teorije).</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Avangarda/modernizam: pitanja terminologije
2.	Peter Bürger i definicije avangarde
3.	Polemika oko Picassovih kolaža: avangarda ili ne?
4.	Futurizam kao destruktivna avangarda
5.	Ruska avangardna umjetnost u društveno-političkom kontekstu
6.	Bauhaus i avangarda između dva rata
7.	Dadaizam i nadrealizam
8.	Provjera znanja studenata
9.	Odnos avangarde i masovne kulture (Greenberg, Huyssen)
10.	Veza historijske avangarde i neoavangarde

11.	Povratak readymade, pojam parodije i citatnosti u umjetnosti 1960-ih
12.	
13.	Guy Debord i situacionistička internacionala
14.	
15.	Neoavangarda i kulturna industrija: Buchlochova kritika novog realizma
16.	
17.	Status umjetničkog djela (konceptualna »dematerijalizacija« i institucionalna kritika)
18.	
19.	Neoavangarda i slikarstvo
20.	
21.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
22.	
23.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
24.	
25.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja, seminar, vježbe Interaktivna nastava, grupna diskusija</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="469 1397 1433 1765"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: __100__ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi Kritičko iščitavanje teorijskih tekstova kroz interaktivni pristup i diskusiju • Prezentacija (10 minuta) teme i metodologije izrade seminarskog rada 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	20	20%	2.	Seminarski rad	20	20%	3.	Polusemestralni ispit	20	20%	4.	Završni ispit	40	40%	Ukupno: __100__ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na nastavi	20	20%																						
2.	Seminarski rad	20	20%																						
3.	Polusemestralni ispit	20	20%																						
4.	Završni ispit	40	40%																						
Ukupno: __100__ bodova			100%																						

	<ul style="list-style-type: none"> • Seminarski rad (10-15 stranica) na temu koju student samostalno bira • Usmena provjera znanja <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bürger, Peter (1998) Teorija Avangarde. Beograd, Narodna knjiga. 2. Buchloh, Benjamin (2000) Neo-Avantgarde and Culture Industry: Essays on European and American Art from 1955 to 1975. Cambridge, MA: MIT Press. (odabrani eseji) 3. Art Since 1900: Modernism, Antimodernism, Postmodernism (2004) Bois, Y.A., Buchloch, B., Krauss, R., Foster H.(ur.) London: Themes and Hudson. (odabrana poglavlja) 4. Art of the Avant-Gardes (2004) S. Edwards i P.Wood (ur.) Yale University Press. 5. Zbirka teorijskih tekstova, deklaracija, manifesta. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krauss, Rosalind (1985) The Originality of the Avant-Garde and other Modernist Myths, Cambridge, MA and London: MIT Press. 2. Neo Avant-Garde (2006) David Hopkins (ur.) Amsterdam, New York: Rodopi. 3. Greenberg, Clement (1986) The Collected Essays and Criticism, Volume 1: Perceptions and Judgments, 1939-1944. John O Brian (ur.) Chicago, The University of Chicago Press. 4. Grej, Kamila (1978) Ruski umetnički eksperiment. Beograd, Svet umetnosti. 5. Foster, Hal (1996) The Return of the Real. Cambridge, The MIT Press.
Napomene	Nastavnik obezbjeđuje svu potrebnu literaturu za studente

Handwritten signature: David Hopkins

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju, Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Muzejska teorija i praksa				
Šifra/kod	FIL HUM 540	Status (obavezni ili izborni)	obavezni/izborni	ECTS	3
Ciklus studija	drugi ciklus	Semestar	ljetni	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Asja Mandić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 141 E- mail: asjamandic@hotmail.com Telefon: 253 163	Termin konsultacija	Četvrtak 14-17h Petak 14-16h	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u> 2 </u> ; seminar <u> 1 </u> ; vježbe <u> 1 </u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Upoznavanje studenta s osnovama muzejske teorije i prakse u kontekstu muzeja umjetnosti. Teorijski dio nastave bavi se pitanjima savremene muzeološke misli, odnosom s historijom i teorijom umjetnosti, kulturalnim studijima, filozofijom i drugim srodnim disciplinama. Studenti će se upoznati s temama kao što su: "muzej umjetnosti kao ritual;" Foucault efekat u muzejskim studijama; spektakularizacija muzejske arhitekture, stalnih postavki i izložbi (fenomen <i>blockbuster</i> izložbi); muzej umjetnosti kao tržišni centar; razvoj muzeja u odnosu na kreativne ekonomije i ekonomije zasnovane na znanju. Kolegij će se baviti i pitanjima društvene uloge i funkcije muzeja: na koji način muzej preuzima odgovornost javne istraživačke, izlagačke i edukativne ustanove.</p> <p>Praktični dio nastave za školsku 2021/2022 godinu biće naknadno definiran u odnosu na epidemiološku situaciju.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je kolegija upoznati studente sa specifičnim funkcijama djelatnosti u muzejima umjetnosti, od izlagačke, edukativne, konzervatorske, do menadžmenta muzejskih kolekcija (obrada, katalogizacija, deponovanje, pakovanje, izvoz umjetničkih djela), odnosa s javnošću i marketinga u muzeju. Kroz praktično				

	iskustvo (vježbe), koje će se organizirati u prostorijama muzeja, studentima će se omogućiti da primjenjuju teorijska znanja na konkretnim praktičnim zadacima.
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da razumiju osnovne aspekte muzejskog rada, kao i da se osposobe da mogu kritički promišljati status, poziciju i djelovanje muzeja u kompleksnom bosanskohercegovačkom društvenom i kulturnom kontekstu.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Misija i funkcija muzeja: teorijska razmatranja
2.	Prikupljanje i izlaganje (historijski pregled) i kritički osvrt na recentniju muzejsku praksu
3.	Savremeni pristupi pri koncepciji stalnih muzejskih postavki
4.	Definiranje projekata za praktični dio nastave
5.	Komercijalizacija muzeja: muzej kao <i>shopping centar</i> , arhitektura spektakla, <i>blockbuster</i> izložbe
6.	Javna uloga i funkcija muzeja — odnos prema društvenoj zajednici
7.	Muzeji i publika: Istraživanje muzejske publike i evaluacija programskih aktivnosti
8.	Provjera znanja studenata
9.	Izazovi muzejske edukacije
10.	Foucault efekt u muzejskim studijama
11.	Od kritike muzejskih institucija do institucionalizacije kritike
12.	Problem funkcioniranja muzeja u BiH: analiza studija slučaja
13.	Restitucija i repatrijacija: pitanja povrata umjetnina u Bosni i Hercegovini
14.	Vođenje muzejskih zbirki: savremeni pristupi i izazovi

15.	Praktični dio nastave: prezentacije
16.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja, seminar, vježbe Interaktivna nastava, grupna diskusija Praktična nastava u muzeju</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="467 1010 1430 1379"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izveštaj o praktičnom radu</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: ___100___ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjelovanje na nastavi Kritičko iščitavanje teorijskih tekstova kroz interaktivni pristup i diskusiju • Prezentacija (10 minuta) praktičnog zadatka i metodologije njegove izrade • Izveštaj o praktičnom radu (10 stranica) • Usmena provjera znanja <p>Napomena: Aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	20	20%	2.	Izveštaj o praktičnom radu	20	20%	3.	Polusemestralni ispit	20	20%	4.	Završni ispit	40	40%	Ukupno: ___100___ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na nastavi	20	20%																						
2.	Izveštaj o praktičnom radu	20	20%																						
3.	Polusemestralni ispit	20	20%																						
4.	Završni ispit	40	40%																						
Ukupno: ___100___ bodova			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p>																								

	<p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Art and its Publics (2003) McClellan, Andrew.(ur.), Malden, Ma: Blackwell Pub. (odabrana poglavlja) 2. Grasping the World: the Idea of the Museum (2004) D. Preziosi, C. Farago (ur.) Aldershot: Ashgate Publishing Company (odabrana poglavlja) 3. Mandić, Asja (2014) Izazovi muzejske edukacije. Sarajevo: Dobra knjiga. 4. McClellan, Andrew (2008) The Art Museum: From Boulée to Bilbao. Berkley, CA, London: University of California Press. 5. Savremena umetnost i muzej: kritika političke ekonomije umetnosti (2013) Stojanović, Jelena (ur.) Beograd: Muzej savremene umetnosti.(odabrana poglavlja) 6. Zbornik tekstova
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belcher, Michael (1991) Exhibitions in Museums. Washington DC: Smithsonian Institutions Press 2. Hein, George (2000) Museum in Transition: A Philosophical Perspective Washington, London: Smithsonian Institution Press. 3. Serota, Nicholas (1996) Experience or Interpretation: The Dilemma of Museums of Modern Art. Lodon: Thames and Hudson. 4. Vodič kroz muzejske studije. (2014) Šeron Mekdonald, (ur). Beograd: Clio.
Napomene	Nastavnik obezbeđuje svu potrebnu literaturu za studente

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Umjetnost renesanse i baroka				
Šifra/kod	FIL HUM 217	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	1.	Semestar	IV	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, engleski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. sc. Danko Šourek			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	doc. dr. sc. Haris Dervišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: haris.dervisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 3 seminar: 1 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij daje pregled stilskih mijena, umjetničkih pojava, protagonista među umjetnicima i naručiteljima u razdoblju od XV do XVIII stoljeća u svjetskoj evropskoj umjetnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Saznati relevantne činjenice o protagonistima (umjetnicima, traktatistima i naručiteljima) i o stilskoj periodizaciji u slikarstvu, skulpturi, grafici i artes minores u razdoblju od XV do XVIII stoljeća u evropskoj baštini.				
Ishodi učenja	Kompetencije: prepoznavanje stilskih formacija, interpretacija odabranih djela i pojava u vrijeme renesanse i baroka i drugih stilskih pravaca od XV do XVIII stoljeća.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod u umjetnost renesanse Kiparstvo rane renesanse Arhitektura rane renesanse I
2.	Slikarstvo rane renesanse u Firenzi (od Masaccia do Castagna) Renesansni kipari drugoga i trećega naraštaja (oko polovice Quattrocenta i u drugoj polovici stoljeća)
3.	Renesansni slikari druge polovice Quattrocenta Renesansno slikarstvo u Padovi i Veneciji Arhitektura rane renesanse II
4.	Naraštaj visoke (klasične) renesanse. Visoka renesansa u Veneciji – slikarstvo i skulptura Cvjetno doba renesanse u arhitekturi
5.	Manirizam; tradicija Leonarda i Michelangela u firentinskoj umjetnosti između kontinuiteta, antiklasičnih tendencija i manirističke inovacije, venecijanski manirizam, Tridentski sabor i internacionalni manirizam
6.	Nizozemske slikarske škole u XV. i XVI. stoljeću
7.	Renesansa u Njemačkoj Renesansa u Francuskoj
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Teorija baroka; »Revolucija stila oko 1600.«; zidno slikarstvo i barokni iluzionizam
10.	Skulptura u Rimu u XVII. stoljeću Barokna arhitektura Italije
11.	Španjolske i flamanske slikarske škole XVII. stoljeća – <i>el Siglo de Oro</i> Kiparstvo baroka u Španiji
12.	Nizozemske slikarske škole XVII. stoljeća – <i>de Gouden Eeuw</i>
13.	Francuska XVII. stoljeće – <i>le Grand Siècle</i> , slikarstvo i kiparstvo Arhitektura XVII stoljeća u Francuskoj
14.	<i>Settecento</i> (XVIII. stoljeće) u različitim europskim školama: kasnobarokni manirizam, kasnobarokni klasicizam. Rococo.
15.	Arhitektura Austrije Njemačke i Češke u XVII i XVIII. stoljeću Venecijansko slikarstvo XVII i XVIII stoljeća
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, referati studenata (mentorski rad), studentske vježbe, konsultacije
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV – a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	Obavezna 1. Janson, Horst Waldemar, Anthony F. Janson (2003) Povijest umjetnosti. Dopunjeno izdanje. Varaždin, Stanek. [prema djelu H. W. Jansona Povijest umjetnosti /History of art: a survey of the major visual arts from the dawn of history to the present day, prvo izdanje 1962.] 2. Hartt, Frederik, David G. Wilkins (1995) History of Italian Renaissance Art. H. N. Abrams. 3. Murray, Peter & Linda (1995) The art of the renaissance. London, Thames and Hudson. 4. Murray, Linda (2003) The high renaissance and mannerism: Italy, the North and Spain, 1500-1600. London, Thames & Hudson 5. Bazin, Germain (1966) Barok i rokoko. Beograd, Jugoslavija. 6. Held, Julius, Posner, Donald (1971) 17th and 18th century art : baroque painting, sculpture, architecture, Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall; New York: H. N. Abrams, 7. Baroque, architecture, sculpture, painting (priredio R. Tolman) (2004) Köln, Tandem Verlag GmbH. Dodatna 1. Blunt, Anthony (2004) Umetnička teorija u Italiji 1450-1600. Beograd, Clío. 2. Vasari, Giorgio (2000) Životi slavni slikara, vajara i arhitekata. Beograd, Libretto, NE&BO. 3. Wölfflin, Heinrich (1969) Klasična umjetnost. Zagreb, Matica hrvatska. [Prijevod djela: Die klasische Kunst: eine Einfuehrung in die italienische Renaissance, prvo izdanje 1899.] 4. Venturi, Lionello (1957) Od Giotta do Chagala. Zagreb, Mladost.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Islamska umjetnost II				
Šifra/kod	FIL HUM 218	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4 ECTS
Ciklus studija	1.	Semestar	IV	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, engleski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. sc. Haris Dervišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: d.haris@hotmail.com haris.dervisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	Pon: 13.00-15.00 Sri. 8.00-9.00 10.00-12.00	
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet obuhvata islamsku umjetnost od dolaska Mongola na područje Bliskog Istoka te njihovim zauzimanjem Bagdada 1258. godine, kada skoro istovremeno na velika vrata historije ulazi nova dinastija Osmanlija. Student se upoznaje sa stvaralaštvom Mogula, Safavida i Osmanlija, ali i s modernim i savremenim tendencijama u islamskoj umjetnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je upoznavanje s djelima islamske umjetnosti i arhitekture u periodu od 13. stoljeća pa sve do danas. Predstaviće se različiti vidovi islamske umjetnosti kao što su arhitektura, keramika, kaligrafija, umjetnost tekstila i metala, te umjetnost ukrašavanja rukopisa. Predviđen je kratak uvid u historijska zbivanja i društvene okolnosti koje su uticale na razvoj umjetnosti.				
Ishodi učenja	Student će biti osposobljen samostalno prepoznati i tumačiti stilske odlike, rječnik te estetiku određenih perioda.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod
2.	Historija Mogula Arhitektura Mogula
3.	Mogulsko knjiško slikarstvo
4.	Historija Safavida
5.	Arhitektura Safavida
6.	Safavidsko knjiško slikarstvo i umjetnost tepiha
7.	Sarajevski fragmenti safavidskih tepiha
8.	POLUSEMESTRALNA PROVJERA ZNANJA STUDENATA
9.	Historija Osmanlija
10.	Osmanska arhitektura
11.	Mimar Sinan i Bosna
12.	Osmansko knjiško slikarstvo, Nasuh Matrakçi
13.	Savremena islamska umjetnost
14.	Fatamorgana islamske umjetnosti
15.	Repeticija i diskusija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja, referati studenata (mentorski rad), studentske vježbe, konsultacije</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="486 633 1393 913"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Referat</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralna pismena provjera</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završna usmena provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Referat (10%), Prisustvo na nastavi (10%), Aktivnost na nastavi (10), Polusemestralna pismena provjera (30%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p><u>NAPOMENA:</u></p> <p>Referat, upute:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. U gornjem lijevom uglu na početku teksta treba stajati: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, (ispod toga): Katedra za historiju umjetnosti, (ispod toga): ime i prezime studenta, (ispod toga): email adresa, nakon toga slijedi naslov rada (veličina fonta 14, bold), potom slijedi abstrakt s 50 do 100 riječi, te 3 ključne riječi. 2. Referat ima samo glavni naslov, ali ne podnaslove. 3. Referat treba biti pisan u Microsoft Wordu („doc“ dokument). 4. Referat treba biti s proredom 1,5. 5. Referat treba biti napisan fontom Times New Roman i veličinom od 12 tačaka. Svaki paragraf uvući za 5 karaktera, dok marginame trebaju biti 2,5 cm (odnosi se na sve margine). 6. Bilo bi poželjno da ilustracije budu u visokoj rezoluciji. 7. Tekst ne bi trebao biti duži od 3 stranice (uključujući bilješke), odnosno između 1000 i 1500 riječi i ne bi trebao imati više od 4 ilustracije. 8. Mentorske konsultacije traju do posljednje sedmice nastave, a studenti su 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Referat	10	10%	2.	Prisustvo na nastavi	10	10%	3.	Aktivnost na nastavi	10	10%	4.	Polusemestralna pismena provjera	30	30%	5.	Završna usmena provjera znanja	40	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Referat	10	10%																										
2.	Prisustvo na nastavi	10	10%																										
3.	Aktivnost na nastavi	10	10%																										
4.	Polusemestralna pismena provjera	30	30%																										
5.	Završna usmena provjera znanja	40	40%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>dužni predati rad u štampanom obliku do završnog usmenog ispita.</p> <p>9. Slijediti citiranje Chicago Manual of Style. http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-1.html</p> <p>Polusemestralni pismeni ispit održava se u 8. sedmici nastave prema akademskom kalendaru. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme prve polovine semestra.</p> <p>Završni usmeni ispit održava se u 17. i 18. sedmici nastave prema akademskom kalendaru. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme druge polovine semestra.</p> <p>Na popravnom ispitnom roku studenti ispit polažu pismeno i usmeno. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme cijelog semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> Ahunbay, Zeynep. "Djela graditelja Sinana: za Bosnu i za osmanske državnike bosanskog porijekla", u: <i>Baština</i>, V, Sarajevo: 231-247. <i>Islamska umjetnost i arhitektura</i>, Markus Hattstein i Peter Delius (ur.). Sarajevo, Libris, 2010. Otto-Dorn, Katharine. <i>Islamska umetnost</i>. Novi Sad, Bratsvo jedinstvo, 1971. Rice, David Talbot. <i>Islamska umetnost</i>, Beograd, Jugoslavija, 1968. Sheila S. Blair i Jonathan M. Bloom, „The Mirage of Islamic Art: Reflections on the Study of an Unwieldy Field“, <i>The Art Bulletin</i>, 85:1 (Mar., 2003), 152-184. (Sheila S. Blair i Jonathan M. Bloom (prev. Aida Abadžić Hodžić), „Fatamorgana islamske umjetnosti: Razmišljanja o proučavanju jedne opsežne oblasti (I)“, <i>Novi Muallim</i>, 36 (2008), 43-53; Sheila S. Blair i Jonathan M. Bloom (prev. Aida Abadžić Hodžić), „Fatamorgana islamske umjetnosti: Razmišljanja o proučavanju jedne opsežne oblasti (II)“, <i>Novi Muallim</i>, 37 (2008), 61-74; Sheila S. Blair i Jonathan M. Bloom (prev. Aida Abadžić Hodžić), „Fatamorgana islamske umjetnosti: Razmišljanja o proučavanju jedne opsežne oblasti (III)“, <i>Novi Muallim</i>, 38 (2008), 88-96; Sheila S. Blair i Jonathan M. Bloom (prev. Aida Abadžić Hodžić), „Fatamorgana islamske umjetnosti: Razmišljanja o proučavanju jedne opsežne oblasti (IV)“, <i>Novi Muallim</i>, 39 (2008), 103-116.) Zbirka tekstova i vizualnog materijala

	<p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brend, Barbara. <i>Islamic Art</i>. Cambridge: Harvard University Press, 1991. 2. Ettinghausen, Richard, Oleg Grabar, Marilyn Jenkins-Madina. <i>Islamic Art and Architecture, 650-1250</i>. Yale University Press, 2003. 3. Mozzati, Luka. <i>Islamska umjetnost : arhitektura, slikarstvo, kaligrafija, keramika, stakla, tepisi</i>. Sarajevo : Zagreb, Šahinpašić; Beograd, Karupović, 2010. 4. Stierlin, Henri. <i>Islam: from Baghdad to Cordoba : early architecture from the 7th to the 13th century</i>. Köln, Taschen, 2009.
Napomene	

H.L.D

H.L.D

Flöberg

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodologija naučnog rada u historiji umjetnosti				
Šifra/kod	FIL HUM 430	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	2.	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, engleski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. sc. Haris Dervišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: d.haris@hotmail.com haris.dervisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	Pon: 13.00-15.00 Sri. 8.00-9.00 10.00-12.00	
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 1		vježbe: 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Naučno mišljenje, spoznajni procesi i institucije u historiji umjetnosti: predmeti i područja istraživanja, problemi u istraživanju, problemi u prezentaciji, problemi u objavljivanju, zaštiti i tretiranju historijsko – umjetničkog naslijeđa. Konteksti istraživanja u historiji umjetnosti. Izvori za istraživanja u historiji umjetnosti. Tok i metodologija istraživanja u historiji umjetnosti. Priprema pisane forme istraživanja za objavljivanje u području historije umjetnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata s osnovnim oblicima i principima stručnog i naučnog rada u području historije umjetnosti, te s razvojem i dosezima historije umjetnosti u Bosni i Hercegovini. Cilj izučavanja predmeta predstavlja i upoznavanje s razvojem institucija i oblika i metodologije rada u području historije umjetnosti u Bosni i Hercegovini. Poseban cilj predstavlja razvijanje etike u stručnom i naučnom radu.				
Ishodi učenja	Priprema pisane forme istraživanja za objavljivanje u području historije umjetnosti.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod
2.	Odeđivanje predmeta, predmetna područja historije umjetnosti
3.	Utvrđivanje predmeta, Utvrđivanje stanja skulptura i slika
4.	Forma, struktura, stil Sadržaj i smisao
5.	Djelo u kontekstu Umjetnost i društvo
6.	Feminizam i <i>Gender Studies</i>
7.	New Art History Historija umjetnosti i srodne discipline
8.	POLUSEMESTRALNA PROVJERA ZNANJA STUDENATA
9.	Rad, metoda, djelo; Izbor teme; Traganje za dokumentacijom Prikupljanje, organizacija i raspored prikupljene građe
10.	Historijski muzej Bosne i Hercegovine
11.	Muzej književnosti Bosne i Hercegovine
12.	Muzej ratnog djetinjstva
13.	Redigovanje rukopisa; Dokumentarna podloga rukopisa; Stilske odlike, Tehnička obrada
14.	Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine
15.	Repeticija i diskusija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja, seminari studenata (mentorski rad), studentske vježbe, konsultacije</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="488 622 1394 898"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Referat</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralna pismena provjera</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završna usmena provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Referat (10%), Prisustvo na nastavi (10%), Aktivnost na nastavi (10), Polusemestralna pismena provjera (30%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA: Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Referat	10	10%	2.	Prisustvo na nastavi	10	10%	3.	Aktivnost na nastavi	10	10%	4.	Polusemestralna pismena provjera	30	30%	5.	Završna usmena provjera znanja	40	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Referat	10	10%																										
2.	Prisustvo na nastavi	10	10%																										
3.	Aktivnost na nastavi	10	10%																										
4.	Polusemestralna pismena provjera	30	30%																										
5.	Završna usmena provjera znanja	40	40%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p><u>NAPOMENA:</u></p> <p>Referat, upute:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. U gornjem lijevom uglu na početku teksta treba stajati: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, (ispod toga): Katedra za historiju umjetnosti, (ispod toga): ime i prezime studenta, (ispod toga): email adresa, nakon toga slijedi naslov rada (veličina fonta 14, bold), potom slijedi abstrakt s 50 do 100 riječi, te 3 ključne riječi. 2. Referat ima samo glavni naslov, ali ne podnaslove. 3. Referat treba biti pisan u Microsoft Wordu („doc“ dokument). 4. Referat treba biti s proredom 1,5. 5. Referat treba biti napisan fontom Times New Roman i veličinom od 12 tačaka. Svaki paragraf uvući za 5 karaktera, dok marginame trebaju biti 2,5 cm (odnosi se na sve margine). 6. Bilo bi poželjno da ilustracije budu u visokoj rezoluciji. 7. Tekst ne bi trebao biti duži od 3 stranice (uključujući bilješke), odnosno između 1000 i 1500 riječi i ne bi trebao imati više od 4 ilustracije. 8. Mentorske konsultacije traju do posljednje sedmice nastave, a studenti su dužni predati rad u štampanom obliku do završnog usmenog ispita. 9. Slijediti citiranje Chicago Manual of Style. http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-1.html <p>Polusestrialni pismeni ispit održava se u 8. sedmici nastave prema akademskom kalendaru. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme prve polovine semestra.</p> <p>Završni usmeni ispit održava se u 17. i 18. sedmici nastave prema akademskom kalendaru. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme druge polovine semestra.</p> <p>Na popravnom ispitnom roku studenti ispit polažu pismeno i usmeno. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme cijelog semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hans Belting, Heinrich Dilly, Wolfgang Kemp, Willibald Sauerländer, Martin Warnke (ur.), Uvod u povijest umjetnosti. Zagreb: Fraktura, 2007. [1986.] 2. The Art of Art History, ed. by D. Preziosi, Oxford History of Art, Oxford University Press, London, 2009. [1998.], 488-503.

	<p>3. Šamić, Midhat. <i>Kako nastaje naučno djelo – uvođenje u metodologiju i tehniku naučno-istraživačkog rada. Opšti pristup</i>. Sarajevo, 1990.</p> <p>4. Frederick Antal, „Remarks on the Method of Art History I“, u: <i>The Burlington Magazine</i>, 551/XCI, London, The Burlington Magazine Publications, (Feb., 1949), 49-52;</p> <p>5. Frederick Antal, „Remarks on the Method of Art History II“, u: <i>The Burlington Magazine</i>, 552/XCI, London, The Burlington Magazine Publications, (Mar., 1949), 73-75.</p> <p>6. John Murdoch, “Attribution and the Claim to Objectivity”, u: <i>International Journal of Cultural Property (IJCP)</i>, 2/II, New York, Berlin, Walter de Gruyter & Co, 1993., 319-334.</p> <p>7. Michael R. Orwicz, <i>Critical Discourse in the Formation of a Social History of Art: Anglo-American Response to Arnold Hauser</i>, u: <i>Oxford Art Journal</i> 2/VIII, Oxford: Oxford University Press, 1985., str. 52-62</p>
Napomene	<p><i>Dodatna</i></p>

H.D

H.D

Handwritten signature

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Slikarstvo i kaligrafija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu				
Šifra/kod	FIL HUM 421	Status	obavezni /P	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	2.	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, engleski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. sc. Haris Dervišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: haris.dervisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	Pon: 13.00-15.00 Sri. 8.00-9.00 10.00-12.00	
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 1 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Prvi dio semestra predviđen je za upoznavanje studenata sa osnovnim kaligrafskim stilovima, djelatnostima najznačajnijih kaligrafa, historijskim kontekstom kao i različitim teorijama o islamskoj kaligrafiji. Naročita predavanja biće posvećena umjetnosti islamskog knjigovestva i ebru umjetnosti. Tokom druge polovine semestra studenti će biti upoznati s historijom islamske kaligrafije u Bosni i Hercegovini. Naročito će biti stavljen akcenat na posebne pojave, poput ranih kaligrafa, oživljanja kaligrafije u 18. stoljeću, te postepenom smanjivanju broja umjetnika krajem 19. stoljeća. Pored općeg pregleda studenti će biti upoznati sa stilovima kaligrafije i kaligrafskim školama na tlu Bosne i Hercegovine.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Približiti studentima historiju islamske kaligrafije u Bosni i Hercegovini.				
Ishodi učenja	Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati kaligrafske stilove, biće upoznat s teorijama o islamskoj kaligrafiji, te razvoju islamske kaligrafije u Bosni i Hercegovini.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod
2.	Stilovi u kaligrafiji, Kaligrafi, derviši i kraljevi
3.	Posjeta kaligrafskom ateljeu
4.	Veza između islamske umjetnosti i islamske duhovnosti Duhovna poruka islamske kaligrafije
5.	Fenomenologija islamske kaligrafije
6.	Islamsko knjigovestvo, Ebru umjetnost
7.	Posjeta ebru ateljeu
8.	POLUSEMESTRALNA PROVJERA ZNANJA STUDENATA
9.	Islamska kaligrafija kod Osmanlija i Turaka Izvori i literatura za islamsku kaligrafiju u Bosni i Hercegovini
10.	Posjeta Gazi Husrev-begovoj biblioteci
11.	Kaligrafska scena Sarajeva u 18. Stoljeću, Fadil-paša Šerifović
12.	Posjeta kaligrafskom ateljeu
13.	Kaligrafija <i>fin de siècle</i> Rakim-ef. Islamović i Alija-ef. Faginović
14.	Ešref-ef. Kovačević Savremena kaligrafija
15.	Repeticija i diskusija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)

Predavanja, seminari studenata (mentorski rad), studentske vježbe, konsultacije

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Seminar	10	10%
2.	Prisustvo na nastavi	10	10%
3.	Aktivnost na nastavi	10	10%
4.	Polusemestralna pismena provjera	30	30%
5.	Završna usmena provjera znanja	40	40%
Ukupno: 100 bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Seminar (10%), Prisustvo na nastavi (10%), Aktivnost na nastavi (10), Polusemestralna pismena provjera (30%), Završna usmena provjera znanja (40%).

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

NAPOMENA:

Seminar, upute:

1. U gornjem lijevom uglu na početku teksta treba stajati: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, (ispod toga): Katedra za historiju umjetnosti, (ispod toga): ime i prezime studenta, (ispod toga): email adresa, nakon toga slijedi naslov rada (veličina fonta 14, bold), potom slijedi abstrakt s 50 do 100 riječi, te 3 ključne riječi.
2. Seminar ima samo glavni naslov, ali ne podnaslove.
3. Seminar treba biti pisan u Microsoft Wordu („doc“ dokument).
4. Seminar treba biti s proredom 1,5.
5. Seminar treba biti napisan fontom Times New Roman i veličinom od 12 tačaka. Svaki paragraf uvući za 5 karaktera, dok margine trebaju biti 2,5 cm (odnosi se na sve margine).
6. Bilo bi poželjno da ilustracije budu u visokoj rezoluciji.
7. Tekst ne bi trebao biti duži od 3 stranice (uključujući bilješke), odnosno između 1000 i 1500 riječi i ne bi trebao imati više od 4 ilustracije.
8. Mentorske konsultacije traju do posljednje sedmice nastave, a studenti su dužni predati rad u štampanom obliku do završnog usmenog ispita.
9. Slijediti citiranje Chicago Manual of Style.
http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-1.html

	<p>Polusestrialni pismeni ispit održava se u 8. sedmici nastave prema akademskom kalendaru. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme prve polovine semestra.</p> <p>Završni usmeni ispit održava se u 17. i 18. sedmici nastave prema akademskom kalendaru. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme druge polovine semestra.</p> <p>Na popravnom ispitnom roku studenti ispit polažu pismeno i usmeno. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme cijelog semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dervišević, Haris. „Sarajevski kaligrafski kružok između 1878. i 1918.“, u: <i>Savremene percepcije kulturnog naslijeđa Austro-Ugarske u Bosni i Hercegovini</i>, ur. Vjekoslava Sanković Simčić. Sarajevo : Nacionalni komitet ICOMOS u Bosni i Hercegovini, elektronsko izdanje, 2016., 33-38. 2. Dervišević, Haris. „Islamska umjetnost u Austro-Ugarskom Carstvu: slučaj islamske kaligrafije u Bosni i Hercegovini“, u: <i>SOPHOS : časopis mladih istraživača</i>, Br. 7 (2014). Sarajevo: Filozofski fakultet, ZINK - Znanstveno-istraživački inkubator, 2014., 91-110. 3. Dervišević, Haris. „Ešref Kovačević (1924.-1996.) : kaligrafska ostavština“, u: <i>Godišnjak BZK "Preporod"</i>, god. 16 (2016), Sarajevo., 443-453. 4. Gonzalez, Valérie. „The double ontology of Islamic calligraphy: a word-image on a folio from the Museum of Raqqada (Tunisia)“, u: Irvin Cemil Schick (ur.), <i>M. Ugur Derman Festschrift. Papers presented on the occasion of his sixty-fifth birthday</i>. Istanbul: Sabanci Universitesi., 2000., 313-340. 5. Hadžimejlić, Čazim. <i>Umjetnost islamske kaligrafije</i>. Sarajevo: Sedam, 2009., 67-103, 121-183. (odabrana poglavlja) 6. Hadžimejlić, Čazim. <i>Umjetnost islamskog knjigovestva</i>. Sarajevo: Sedam, 2011., 24-111. (odabrana poglavlja) 7. Hadžimejlić, Čazim. <i>Ebru : Umjetnost slikanja na vodi</i>, Sarajevo: Sedam, 2014., 19-29, 55-113. (odabrana poglavlja) 8. Nasr, Seyyed Hossein. <i>Islamska umjetnost i duhovnost</i>, preveo Edin Kukavica Sarajevo: Lingua Patria, 2005. [<i>Islamic art and spirituality</i>, 1987.], 11-47. 9. Schimmel, Annemarie. <i>Kaligrafija i islamska kultura</i>. Sarajevo: Ibn Sina, 2014., 31-171. 10. Teparić, Meliha. „Muhamed Fadil - paša Šerifović kao kaligraf - hattat-“, u: <i>Anali Gazi Husrev-begove biblioteke</i>, sv. 23, br. 37. Sarajevo: Gazi Husrev-begova biblioteka, 2016., 179-196.

	11. Zbirka tekstova i vizualnog materijala
Napomene	<p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Safwat, Nabil F. i Zakariya, Mohamed U.. <i>The art of the pen : calligraphy of the 14th to 20th centuries</i>. London, New York: Nour Foundation in association with Azimuth Editions and Oxford University Press, 1996. 2. Blair, Sheila S.. <i>Islamic Calligraphy</i>. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2008. 3. Lings, Martin. <i>Splendours of Qur'an Calligraphy & Illumination</i>. Liechtenstein: Thesaurus Islamicus Foundation; London: Thames & Hudson, 2005.

H.L.D

Uit
Galese

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

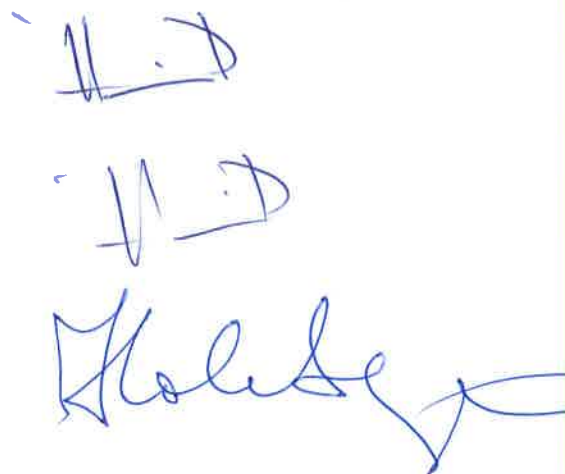
Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Urbani kontinuiteti i diskontinuiteti u Bosni i Hercegovini od 1. do 16. stoljeća				
Šifra/kod	FIL HUM 451	Status	izborni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	2.	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, engleski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. sc. Haris Dervišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: d.haris@hotmail.com haris.dervisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	Pon: 13.00-15.00 Sri. 8.00-9.00 10.00-12.00	
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 1		vježbe: 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru predmeta izučavaju se antički urbanizam, pojava i razvoj refugija, te fortifikacijskih objekata od kasne antike do kasnog srednjeg vijeka na području Sarajeva. Poseban naglasak stavlja se na tipologiju naselja od ranog do kasnog srednjeg vijeka, t.j. od gradova kao fortifikacijskih, rezidencijalnih i adiministrativnih objekata i središta do naselja urbanih odlika. U navedenom kontekstu proučava se razvoj naselja tipa trg, podgrađe, varoš i grad-varoš, odnosno razvoj naselja od predurbane, preko protourbane i rane urbane do pune urbane faze razvoja Sarajeva. Posebna pažnja posvećuje se izučavanju sadržaja, funkcija, struktura, topografije, tipologije i terminologije antičkih i srednjovjekovnih naselja, te njihovom prostornom rasporedu i gospodarskom razvoju. Značajna pažnja posvećuje se izučavanju ranog osmanskog urbanizma za vrijeme prvih osmanskih namjesnika u Bosni i Hercegovini (15. stoljeće), a koji su ostavili trag na urbano tkivo Sarajeva				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je ukazivanje na kontinuitet naseljenosti na području Sarajeva i kontinuitet arhitektonske djelatnosti od neolita do 15. stoljeća.				
Ishodi učenja	Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati i tumačiti historiju naseljenosti, tipologiju naselja kao i spoznati odlike ranog osmanskog urbanizma na primjeru Sarajeva				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod
2.	Prehistorija, antika (Butmir, Glasinac, Soukbunar, Debelo brdo, Zlatište)
3.	Aquae S
4.	Starine po okolini Sarajeva
5.	Vrutci, Gradac
6.	Vidogošća, Dubrovnik, Kotorac
7.	Trgovište, varoš, grad
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Hodidid
10.	Postanak Sarajeva
11.	Vakufnama Isa-bega Ishakovića
12.	Gdje se nalazila Isa-begova tekija
13.	Prve sarajevske mahale 1
14.	Prve sarajevske mahale 2
15.	Provala Vuka Jajčanina i Stara pravoslavna crkva u Sarajevu
16.	Repeticija i diskusija
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja, seminari studenata (mentorski rad), studentske vježbe, konsultacije</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="485 562 1394 846"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminar</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralna pismena provjera</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završna usmena provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Seminar (10%), Prisustvo na nastavi (10%), Aktivnost na nastavi (10), Polusemestralna pismena provjera (30%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p><u>NAPOMENA:</u></p> <p>Seminar, upute:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. U gornjem lijevom uglu na početku teksta treba stajati: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, (ispod toga): Katedra za historiju umjetnosti, (ispod toga): ime i prezime studenta, (ispod toga): email adresa, nakon toga slijedi naslov rada (veličina fonta 14, bold), potom slijedi abstrakt s 50 do 100 riječi, te 3 ključne riječi. 2. Seminar ima samo glavni naslov, ali ne podnaslove. 3. Seminar treba biti pisan u Microsoft Wordu („doc“ dokument). 4. Seminar treba biti s proredom 1,5. 5. Seminar treba biti napisan fontom Times New Roman i veličinom od 12 tačaka. Svaki paragraf uvući za 5 karaktera, dok marginame trebaju biti 2,5 cm (odnosi se na sve margine). 6. Bilo bi poželjno da ilustracije budu u visokoj rezoluciji. 7. Tekst ne bi trebao biti duži od 3 stranice (uključujući bilješke), odnosno između 1000 i 1500 riječi i ne bi trebao imati više od 4 ilustracije. 8. Mentorske konsultacije traju do posljednje sedmice nastave, a studenti su dužni predati rad u štampanom obliku do završnog usmenog ispita. 9. Slijediti citiranje Chicago Manual of Style. http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-1.html 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminar	10	10%	2.	Prisustvo na nastavi	10	10%	3.	Aktivnost na nastavi	10	10%	4.	Polusemestralna pismena provjera	30	30%	5.	Završna usmena provjera znanja	40	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminar	10	10%																										
2.	Prisustvo na nastavi	10	10%																										
3.	Aktivnost na nastavi	10	10%																										
4.	Polusemestralna pismena provjera	30	30%																										
5.	Završna usmena provjera znanja	40	40%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Polusemestralni pismeni ispit održava se u 8. sedmici nastave prema akademskom kalendaru. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme prve polovine semestra.</p> <p>Završni usmeni ispit održava se u 17. i 18. sedmici nastave prema akademskom kalendaru. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme druge polovine semestra.</p> <p>Na popravnom ispitnom roku studenti ispit polažu pismeno i usmeno. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme cijelog semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anđelić, Pavao. "Trgovište, varoš i grad u srednjovjekovnoj Bosni (Prilog tipologiji naselja)", u: <i>Glasnik Zemaljskog muzeja</i> 18, Sarajevo, 1963, 179-194. 2. Bejtović, Alija, "Srednjovjekovni grad Hodidid bio je na Vratniku u Sarajevu", u: <i>Radovi</i>, knjiga LXIV, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 20, Sarajevo, 1979, 107-148. 3. Bešlić, Šefik, "Izveštaj o probnom kopanju na Crkvini kod sela Vrutci 1960-1961. god.", u: <i>Glasnik Zemaljskog muzeja</i>, Sarajevo 1982., 87-92. 4. Fekeža, Lidija. „Arheološka istraživanja srednjovjekovnog grada i crkve u selu Gradac kod Hadžića“, u: <i>Glasnik Zemaljskog muzeja</i> 42/43, Sarajevo, 1989, 165-187. 5. Fiala, Franjo. "Predistorijski nalazi na Sobunaru kod Sarajeva", u: <i>Glasnik Zemaljskog muzeja</i> (Sarajevo, 1890.), 212-220. 6. Filipović, Milenko S., "Dubrovnik u Bosni", u: <i>Glasnik Zemaljskog muzeja</i> 26, Sarajevo, 1924, 101-104. 7. Imamović, Enver. „Korijeni Sarajeva – prehistorija i antika“, u: Dževad Juzbašić (ur.), <i>Prilozi historiji Sarajeva</i> (Sarajevo: Institut za istoriju i Orijentalni institut), 11-17. 8. Mazalić, Đoko. "Starine po okolini Sarajeva", u: <i>Glasnik Zemaljskog muzeja</i> 51 (Sarajevo, 1939.), 15-35. 9. Mesihović, Salmedin. „INSCRIPTIONES LATINARVM SARAEVONENSIS“ (sa kratim pregledom nasebinske kulture u antičko doba) – doprinos historiji sarajevskog područja u antičko doba, <i>Historijska traganja I</i>, Institut za historiju, Sarajevo, 2008, 9 – 68. 10. Mušeta-Aščerić, Vesna. <i>Sarajevo i njegova okolina u XV stoljeću. Između</i>

	<p><i>Istoka i Zapada</i>, Sarajevo: Sarajevo Publishing, 2005, 152-180.</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Pašalić, Esad. "Rimsko naselje u Ilidži kod Sarajeva", u: <i>Glasnik Zemaljskog muzeja</i> 14 (Sarajevo, 1959.), 113 -134. 12. Šabanović, Hazim. „Dvije najstarije Vakufname u Bosni“, u: <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i>, br. 2, Sarajevo: Orijentalni institut u Sarajevu, 1951, 5-38. 13. Todd, Ines Aščerić. „Neke napomene o problemima iz historije Isa-begove tekije“, <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i>, br. 52-53, Sarajevo: Orijentalni institut u Sarajevu, 2004, 39-50. 14. Zlatar, Behija. <i>Zlatno doba Sarajeva</i>. Sarajevo: Svjetlost, 1996, 24-38. 15. Zbirka tekstova i vizualnog materijala <p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Ilidža</i>, ur. Mirza Hasan Ćeman, Sarajevo: Općina Ilidža (2. izd.), 2004. 2. <i>Urbano biće Bosne</i>. Zbornik radova. Sarajevo: Institut za istoriju i Međunarodni centar za mir, 1995. 3. Bubljin, Mehmed. <i>Gradovi Bosne i Hercegovine. Milenijum razvoja i godine urbicida – The cities of Bosnia and Herzegovina. A Millenium of Developoment and the Years of Urbicide</i>. [dvojezično bosanskoenglesko izdanje]. Sarajevo, 1999. 4. Kovačević-Kojić, Desanka. <i>Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države</i>. Sarajevo, 1978. 5. Pašalić, Esad. <i>Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini</i>. Sarajevo, 1960.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Umjetnost Bizanta				
Šifra/kod	FIL HUM 113	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	1.	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. Haris Dervišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2	seminar: 1	vježbe: 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Izučavanje najznačajnijih ostvarenja bizantske umjetnosti od 6. do 15. stoljeća u oblasti arhitekture, monumentalnog i minijaturnog slikarstva i sitne plastike, u Bizantskom carstvu kao i izvan njega.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ovladavanje sadržajima i oblicima izraza istočne crkve te osposobljavanje studenata za uočavanje sličnosti i razlika između umjetnosti zapadnog kršćanstva i Bizanta.				
Ishodi učenja	Student će biti osposobljen samostalno čitati likovno djelo u kontekstu razvoja društva, podsvjesnosti, religijskog i magičnog, te osobnosti likovnog umjetnika.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Istorijski i društveni okviri vizantijske umjetnosti. Polja umjetničke djelatnosti u Vizantiji
2.	Likovne tehnike vizantijske umjetnosti. Uticaj ideja na likovno stvaralaštvo

3.	Vizantijska arhitektura
4.	Vizantijska umjetnost epohe ikonoklazma
5.	Stvaralaštvo u Vizantiji u razdoblju Renesanse Makedonaca
6.	Vizantijska umjetnost epohe Komnina.
7.	Umjetničko stvaralaštvo Vizantije u doba Paleologa
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Postvizantijska umjetnost. Italokritski slikari.
10.	Spomenici izradeni pod vizantijskim uticajima u Južnoj Italiji, na Siciliji, u Veneciji
11.	Vizantijska umjetnost na prostoru današnje Rumunije: Vlaška, Moldavija
12.	Umjetnost predmongolske Rusije.
13.	Umjetnost u Rusiji nakon mongolskih osvajanja.
14.	Vizantijska umjetnost na prostoru današnje Bugarske
15.	Vizantijska umjetnost na području današnje Srbije i Kosova
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja
---	------------

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 331 1430 546"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralna pismena provjera</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna pismena provjera znanja</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Polusemestralna pismena provjera	45	45%	3.	Završna pismena provjera znanja	45	45%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%																		
2.	Polusemestralna pismena provjera	45	45%																		
3.	Završna pismena provjera znanja	45	45%																		
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p>Obavezna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> Grabar, Andre, <i>Vizantija</i>. Novi Sad: Bratstvo i jedinstvo, 1969. Grabar, Andre, <i>Srednjovekovna umetnost Istočne Evrope</i>. Novi Sad: Bratstvo i jedinstvo, 1969. Schug – Wille, Christa, <i>Bizant i njegov svijet</i>, Rijeka: Otokar Keršovani, 1970. Bošković, Đorđe, <i>Arhitektura srednjeg veka</i>. Beograd, Naučna knjiga, 1976. <p>Dodatna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> Janson, H.W. <i>Povijest umjetnosti</i> (sva izdanja) Cormack, Robin, <i>Byzantine Art</i>. New York, Oxford University Press, 2000. В. Н. Лазарев, <i>Историја византијског сликарства</i>. Београд, Глобосино, 2004, str. 87-122. Snyder, James, <i>Art of the Middle Ages</i>. Upper Saddle River, NJ, Prentice Hall, 2006. Krautheimer, Richard, <i>Early Christian and Byzantine Architecture</i>. Middlesex, England, Harmondsworth; New York, Penguin Books (4th ed.) 1986. Lowden, John, <i>Early Christian & Byzantine art</i>. London, Phaidon, 1997. Rice, David Albot, <i>Art of Byzantine Era</i>. New York, F. A. Praeger, 1963. 																				
<p>Napomene</p>																					

kek/0A

*11-10-10
P. Holczer*

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Umjetnost ranog srednjeg vijeka				
Šifra/kod	FIL HUM 115	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	1.	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. Haris Dervišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2	seminar:	vježbe: 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Arhitektura i likovne umjetnosti (slikarstvo, skulptura, umjetnički obrt) kasnoantičkog i ranosrednjovjekovnog razdoblja (4-11. st.) u povijesnom kontekstu. Pregled najvažnijih spomenika kasne antike i prvih pojava ranokršćanske umjetnosti u ovom periodu, te umjetnosti perioda ranog srednjeg vijeka.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata s problemima umjetnosti od početka 4. do početka 11. stoljeća, razumijevanje osnovne problematike umjetnosti kasne antike i ranog srednjeg vijeka u historijskom kontekstu, s naglaskom na pojavu kršćanske religije i promjene u shvatanju stila; razlikovanje historijskoumjetničkih i stilskih te historijskih kategorija i termina.				
Ishodi učenja	Student će biti osposobljen samostalno čitati likovno djelo u kontekstu razvoja društva, podsvjesnosti, religijskog i magičnog, te osobnosti likovnog umjetnika.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Kriza Carstva i njen odraz u umjetničkom stvaralštvu
2.	Umjetnost 3. vijeka
3.	Umjetnost Konstantinovog doba
4.	Imperijalna umjetnost u hrišćanskom kontekstu
5.	Umjetnost Teodosijeveg i doba Gale Placidije
6.	Spomenici Justinijanovog doba u Raveni i Rimu
7.	Spomenici Justinijanovog doba u Konstantinopolju i u Maloj Aziji. Umjetnost Iraklijevog vremena
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Evropska umjetnost od kraja 6. do kraja 8. vijeka
10.	Umjetnost u Irskoj i Engleskoj u 7. 8. i 9. vijeku
11.	Stvaralaštvo u doba Karla Velikog
12.	Karolinško slikarstvo
13.	Karolinško zlatarstvo Karolinške slonovače
14.	Otonsko zidno slikarstvo Iluminacija otonskih rukopisa
15.	Otonske slonovače Otonska skulptura u metalu i drvetu
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="467 483 1431 696"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralna pismena provjera</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna pismena provjera znanja</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Polusemestralna pismena provjera	45	45%	3.	Završna pismena provjera znanja	45	45%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%																		
2.	Polusemestralna pismena provjera	45	45%																		
3.	Završna pismena provjera znanja	45	45%																		
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> Gerke, Fridrih, <i>Kasna antika i rano hrišćanstvo</i>. Novi Sad: Bratstvo i jedinstvo, 1973. Kubah, Erih i Elbern, Viktor H, <i>Karolinška i otonska umjetnost</i>. Novi Sad: Bratstvo i jedinstvo, 1973. Vercone, Paolo, <i>Od Teodoriha do Karla Velikog</i>. Novi Sad: Bratstvo i jedinstvo, 1973. Schug – Wille, Christa, <i>Bizant i njegov svijet</i>, Rijeka: Otokar Keršovani, 1970. Backes, Magnus i Dölling, Regine, <i>Rađanje Evrope</i>, Rijeka: Otokar Keršovani, 1970. <p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> Janson, H.W. <i>Povijest umjetnosti</i> (sva izdanja) Calkins, Robert G, <i>Monuments of Medieval Art</i>. Cornell University Press, 1979. Grabar, Andre, <i>The Golden Age of Justinian, from the death of Theodosius to the rise of Islam</i>, New York, 1967. Snyder, James, <i>Art of the Middle Ages</i>. Upper Saddle River, NJ, Prentice Hall, 2006. 																				
Napomene																					

kek/0A

H. D. Holczer

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u ikonologiju				
Šifra/kod	FIL HUM 132	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	1.	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. Ema Mazrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: emazrak@gmail.com Telefon:	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2	seminar: 1	vježbe:		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Komunikologijske i ikonologijske odlike pojedinih historijskih, kulturnih i stilskih razdoblja, te vjerskih učenja politeističkih i monoteističkih religija. Određenje komunikologijskog sistema pojedinih religija koji postaje bitni element likovnog izraza. Također, upoznavanje s odlikama komunikologijskih sistema koji postaju bitan element likovnog izraza s razvojem gradova i građanske klase, s pojavom humanizma i renesanse, odnosno katoličke protureformacije, prosvjetiteljstva, klasicizma, romantizma i odraza orijentalističkog nazora u likovnim umjetnostima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Razvijanje sposobnosti studenata za samostalno promatranje i analizu likovnog djela s aspekta razumijevanja sadržaja djela, likovne poruke i komunikologijskog procesa u kontekstu razvoja društva. Upoznavanje studenata sa ustaljenim zakonitostima uobličena slikovne poruke, sa strukturom „slike“ te funkcijom ornamenta i simbola u složenom komunikologijskom procesu. Upoznavanje s „procesom“ oblikovanja (nastajanja) likovnog djela s ikonološkim odlikama, te s metodologijom analize likovnog djela. Iznalaženje zajedničkih semiotičkih odlika „slike“, odnosno kipa ili kompozicije u reljefu. Analiza elemenata „slike“ s aspekta semiotike: znak, simbol, ornament i kod. Određenje funkcije slike (u opće smislu riječi), ikone, kipa i reljefa u kontekstu razvoja društva u određenom				

	vremenskom razdoblju. Istraživanje odlika „likovnog govora“ i zakonitosti njegovog uobličenja u kontekstu razvoja društva. Problem „subkonotacije“ u strukturi i poruci likovnog djela. Analiza komunikologijskog procesa u kontekstu odnosa pojedinca prema društvu i promatrača (gledatelja) prema likovnom umjetniku.
Ishodi učenja	Student će biti osposobljen analizirati i interpretirati likovno djelo kao specifičan sistem znakova i simbola.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod (historija umjetnosti kao humanistička disciplina), Tumačenje optičkih simbola
2.	Ikonologija i ikonografija
3.	Riječ i slika
4.	Ikonografska topografija i topologija
5.	Ikonografske metode
6.	Ikonografija: teoretski dio
7.	Ikonografija: praktični dio
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Rana historija čovjeka u dva ciklusa Pjera di Kozima
10.	Starac Vrijeme
11.	Slijepi Kupidon
12.	Neoplatonistički pokret u Firenci i sjevernoj Italiji
13.	Neoplatonistički pokret i Mikelandelo
14.	Bizantska ikona, Predstave poslanika Muhameda a.s. u minijaturi
15.	Ponavljjanje
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, referati studenata (mentorski rad), seminar, konsultacije																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Referat</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Polusemestralna pismena provjera</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Završna usmena provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Referat (10%), Prisustvo i aktivnost na nastavi (10%), Polusemestralna pismena provjera (40%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p>VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA: Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Referat	10	10%	2.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%	3.	Polusemestralna pismena provjera	40	40%	4.	Završna usmena provjera znanja	40	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																					
1.	Referat	10	10%																						
2.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%																						
3.	Polusemestralna pismena provjera	40	40%																						
4.	Završna usmena provjera znanja	40	40%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						

	<p><u>Napomene:</u></p> <p>Polusestrialni pismeni ispit održava se u 8. sedmici nastave prema akademskom kalendaru. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme prve polovine semestra.</p> <p>Završni usmeni ispit održava se u 17. i 18. sedmici nastave prema akademskom kalendaru. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme druge polovine semestra.</p> <p>Na popravnom ispitnom roku studenti ispit polažu pismeno i usmeno. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme cijelog semestra.</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bialostocki, Jan. "Iconography and Iconology." U: Encyclopedia of World Arts. McGraw-Hill. New York, 1963. Vol. VII, str. 769-785. 2. Hall, James. Rjecnik tema i simbola u umjetnosti, Zagreb, 1998. 3. Ivančević, Radovan. "Uvod u ikonologiju." U: Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva. Zagreb, 2000. (više izdanja). 4. Panofsky, Erwin. Ikonološke studije, Beograd, 1975. Uvodni dio, str 3-42. Prijevod djela: Panofsky, Erwin. Studies in Iconology. New York: Harper, 1967. 5. Straten, Roelof van. Uvod u ikonologiju. Institut za povijest umjetnosti. Zagreb, 2003. Prijevod djela: Straten, Roelof van. An Introduction to Iconography. Trans. by Patricia de Man. Switzerland: Gordon & Breach, 1994. <p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wittkower, R. „Tumačenje optičkih znakova.” Prijevod u čas. Život umjetnosti, br. 48-49, 1991. 2. Cavarnos, Constantine. Orthodox Iconography. The Institute for Byzantine and Modern Greek Studies. Massachusetts, 1977. 3. 4. Heckscher, W. S. "Geneza ikonologije." U: Aby Warburg. Ritual zmije. Institut za povijest umjetnosti. Zagreb, 1996.
Napomene	

Uspok

U.D.

Stolberg

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmi.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar /; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	Tvorba vokala i konsonanata
3.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi

10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice
13.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralni ispit	40	40																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Polusestrialni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Napomena: /</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 1979.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Dom štampe: Zenica. 2000.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2005.</p>

Napomene	/

Elma Durmišević
ELMA DURMIŠEVIĆ

Berislav
Štolar

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmi.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1;	seminar /;	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	Tvorba vokala i konsonanata
3.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi

10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice
13.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Aktivnost</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td></td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralni ispit	40	40																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Napomena: /</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 1979.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Dom štampe: Zenica. 2000.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2005.</p>

Napomene	/

Elma Durmisević
ELMA DURMISEVIĆ

Berislav Holbec

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za romanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar /; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	Tvorba vokala i konsonanata
3.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi

10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice
13.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralni ispit	40	40																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Polusestrialni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Napomena: /</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 1979.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Dom štampe: Zenica. 2000.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2005.</p>

Napomene	/

Elma Durmisević
ELMA DURMISEVIĆ

Bau
Sholeto

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II (KOB, HIST, ARH, HUM, PED, SPEC. PED, SOC, FIL)				
Šifra / kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Mehmed Kardaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: mehmed.kardas@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija	Srijeda 11–13	
Saradnik	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević Belmin Šabić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181 E-mejl: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 247	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U prvoj polovici semestra studenti se upoznaju s osnovnim pojmovima koji se tiču jezičkog raslojavanja, s posebnim osvrtom na funkcionalno raslojavanje i naučni funkcionalni stil. U drugoj polovici semestra izučavaju se pojedini elementi jezičke strukture, naročito morfologije i sintakse, u vezi s kojima se u praksi često javljaju nedoumice i nejasnoće.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da kod studenata učvrsti svijest o potrebi za kontinuiranim radom na usavršavanju vlastitog jezičkog izraza te da im olakša pisanje tekstova naučnim stilom sa što manje pravopisnih, gramatičkih i stilskih grešaka.				
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju objasniti osnove učenja o raslojavanju jezika, opisati osnovne osobine funkcionalnih stilova, opisati naučni funkcionalni stil i njegove žanrove te uspoređivati različite tekstove i vrednovati jezička sredstva koja su u njima upotrijebljena. Osim toga, uspješni će studenti moći u vlastitim tekstovima izbjeći veće gramatičke, pravopisne i stilske greške.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Raslojavanje jezika
2.	Funkcionalno raslojavanje jezika
3.	Osnovne osobine naučnog funkcionalnog stila
4.	Osnovne vrste naučnih tekstova
5.	Citiranje, parafraziranje i plagijat
6.	Izrada bibliografije
7.	Kompozicija naučnog rada. Esej
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Riječ. Vrste riječi
10.	Osnove učenja o rečenici. Prosta rečenica
11.	Sastav proste rečenice
12.	Složena rečenica. Nezavisnosložene rečenice
13.	Zavisnosložene rečenice
14.	Vezani tekst
15.	Red riječi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno te pomoću multimedijalnih sredstava. Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 499 1422 712"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnosti na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi • Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Napomene Studenti kojima maternji jezik nije bosanski, hrvatski, srpski ili crnogorski mogu završiti obaveze prema ovom predmetu tako što će uraditi nastavne i ispitne obaveze prikladne za one koji jezik uče kao strani, o čemu će se na vrijeme dogovoriti s nastavnikom i asistentom.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40%	2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Polusemestralni ispit	40	40%																		
2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milorad Radovanović, <i>Sociolingvistika</i>, Novi Sad, 1986. 2. Marina Katnić-Bakaršić, <i>Stilistika</i>, Sarajevo 2001. 3. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica, 2000. ili 4. Josip Silić, Ivo Pranjković, <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Zagreb, 2005. ili 																				

	5. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, <i>Gramatika srpskog jezika: Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole</i> , Beograd, 2004.
	<i>Dodatna</i> 1. Umberto Eko, <i>Kako se piše diplomski rad</i> , Beograd, 2000. 2. Kvalitetni jezički i stilski priručnici
Napomene	

M. Kardaš

Biserka
Golobaj

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik (za studijske grupe Odsjeka za orijentalnu filologiju i Odsjeka za slavenske jezike i književnost)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt-sati	predavanja 1; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni je cilj kolegija upoznati studenta s gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika kako bi se postigla viša pismenost.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Studenti poznaju temeljne odlike gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika.</p> <p>Vještine: Studenti su sposobni detektirati greške na fonološkom, morfološkom i sintaksičkom nivou jezičke analize.</p> <p>Kompetencije: Studenti su ovladali teorijskim i praktičnim znanjem gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija. Razgraničenje ovih disciplina. Njihove osnovne jedinice.

	Morfonologija. Tvorba vokala i konsonanata.
2.	Morfologija. Morfem. Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi. Gramatičke kategorije vrsta riječi.
3.	Imenice. A-vrsta imenica. E-vrsta imenica. I-vrsta imenica.
4.	Pridjevi. Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva.
5.	Zamjenice. Imeničke i pridjevske zamjenice.
6.	Brojevi. Osnovne odlike brojeva.
7.	Glagoli. Leksičko-semantičke odlike glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi. Uzvici. Veznici. Riječce. Prijedlozi.
10.	Odnos morfologije i sintakse. Sintaksema. Sintagma.
11.	Predikat. Subjekt. Objekt.
12.	Atribut. Apozicija. Adverbijal.
13.	Nezavisnosložene rečenice.
14.	Zavisnosložene rečenice.
15.	Vežani tekst. Odlike vežanog teksta.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> – usmeno izlaganje – diskusija – rad na tekstovima
---	--

	– kviz																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prvi parcijalni test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Drugi parcijalni test</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivnost na predavanjima • aktivnost na vježbama • kvizovi <p>Napomena Kvizovi će biti organizirani preko platforme Google Classroom. Student na jedan od način treba sakupiti ukupno 55 bodova kako bi položio ispit. Treba voditi računa o komponentama parcijalnih ispita, koje također imaju prag od 55%, tj. student na njima mora osvojiti minimalno 22, odnosno 27,5 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prvi parcijalni test	40	40	2.	Drugi parcijalni test	50	50	3.	Aktivnost	10	10	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
1.	Prvi parcijalni test	40	40																		
2.	Drugi parcijalni test	50	50																		
3.	Aktivnost	10	10																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Jahić, Dž., Senahid Halilović, Ismail Palić (2000), <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Dom štampe, Zenica. Klajn, Ivan (2005), <i>Gramatika srpskog jezika</i>, Nastavna sredstva, Beograd. Silić, J., Ivo Pranjko (2005), <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p>																				
	<p><i>Dodatna</i></p>																				
Napomene																					

Amra Jahić-Čankić

Amra Jahić-Čankić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Anglistika				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Engleski jezik 2 - opći predmet				
Šifra/kod	FIL ANG 106	Status obavezni	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/ 2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavno g predmeta	Engleski jezik 1, FIL ANG 105				
Jezik izvođenja nastave	engleski; bosanski/crnogorski/hrvatski/srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Selma Đuliman			
	Kontakt podaci	Kabinet: 247 E-mail: selma.djuliman@ff.unsa.ba Telefon: 253 - 111	Termin konsultacija	ponedjeljkom od 14 do 16 utorkom od 10 do 12 četvrtkom od 10 do 11 radnim subotama od 10 do 12 *Važna napomena: Tokom pandemije, konsultacije se vrše isključivo online, putem maila ili preko platforme ZOOM.	
Saradnik	Ime i prezime	Alma Žero, MA, v. ass.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 155 E-mail: alma.zero@ff.unsa.ba Telefon: 253 - 129	Termin konsultacija	Svakim radnim danom od 9-17 sati. *Važna napomena: Tokom pandemije, konsultacije se vrše isključivo online, putem maila ili preko platforme ZOOM/BBB.	
Saradnik	Ime i prezime	Dajana Zečić-Durmišević, MA, ass.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 155 email:dajana.zecic.durmisevi c@ff.unsa.ba Telefon: 253-129	Termin konsultacija	Svakim radnim danom od 9-17 sati putem e-maila ili aplikacija Skype i BBB, uz prethodni dogovor.	

Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ; seminar _____; vježbe: <u>1</u>
Kratak opis kolegija/nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline i individualnih prezentacija: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi (morfologija), pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture (sintaksa), te razumijevanje tekstova. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl.
Cilj kolegija/nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim gramatičkim strukturama (vrste riječi i osnovne rečenične strukture) i leksikom na nivou srednjeg stepena poznavanja engleskog jezika, radi lakšeg razumijevanja tekstova općeg karaktera. Osnovni cilj je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke. Individualne prezentacije služe studentima za vježbanje govornih vještina, rad na interpersonalnim vještinama, kao i prilika da predstave kritički osvrt na jednu od tema iz njihove uže oblasti studija.
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - upoznati studente sa osnovnom strukturom engleskog jezika - poticati studente da se izražavaju na engleskom jeziku, u osnovnim okvirima na nivou prezentacijske i bazične interpersonalne dimenzije - upoznati studente sa osnovnim stavkama refleksije na pročitani sadržaj - poticati studente da čitaju tekstove tematski bliske studiju kojeg su odabrali. -

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	P Present simple.
28. 2 – 4. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
2.	P Present continuous.
7 – 11. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
3.	P Present simple or continuous?
14 – 18. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
4.	P Past simple.
21 – 25. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
5.	P Past continuous.
28. 3 – 1. 4. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
6.	P Past simple or continuous?
4 – 8. 4. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary

7.	P used to and would V: Revision
11 - 15. 4. 2022.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18 - 22. 4. 2022.	
9.	P Present perfect for past experiences and present results V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
25 - 29. 4. 2022.	
10.	P Present perfect for situations up to the present V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
2 - 6. 5. 2022.	
11.	P Present perfect or past simple? V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
9 - 13. 5. 2022.	
12.	P Past perfect simple V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
16 - 20. 5. 2022.	
13.	P <i>going to</i> , present continuous and <i>will</i> V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
23 - 27. 5. 2022.	
14.	P Future continuous V: Revision
30. 5-3. 6. 2022.	
15.	P Future perfect V: Continuous assessment test 2
6 - 10. 6. 2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13 - 17. 6. 2022.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
TBA	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Vježbe																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i učešće tokom predavanja</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Individualna izlaganja / vokabularni testovi</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i učešće tokom predavanja	10	10	2.	Individualna izlaganja / vokabularni testovi	40	40	3.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prisustvo i učešće tokom predavanja	10	10																		
2.	Individualna izlaganja / vokabularni testovi	40	40																		
3.	Završni ispit	50	50																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		

	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predavanjima i vježbama su obavezni prisustvovati redovni studenti (do 10% ocjene će se dodijeliti na osnovu prisustva i aktivnosti); - individualni zadatak (izlaganja)/vokabularni testovi obaveza su za sve redovne i vanredne studente i realizovat će se na časovima vježbi - završni ispit se sastoji iz teorije i zadataka koji će se obraditi na časovima predavanja uz popratne materijale. <p><u>Napomena:</u> Nastavni proces i provjere znanja će se odvijati u skladu sa epidemiološkim preporukama usljed pandemije uzrokovane koronavirusom COVID-19.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i> - Foley, M. & Hall, D. (2012). <i>My Grammar Lab (Intermediate, B1/B2)</i>. Harlow: Pearson Education Limited. Dodatni materijali po preporuci prdmetne nastavnice ili saradnica.</p>
Napomene	<p>U slučaju da se datum nekog vjerskog praznika podudara sa danom kada se iz ovog predmeta inače održava nastava, predmetna nastavnica će držati samo sate konsultacija. Novo se gradivo neće obrađivati.</p>

A. Šećer
M. Kolar

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Engleski jezik 2				
Šifra/kod	ANG 106	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	prvi	Semestar	drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Prema Nastavnom planu i programu				
Jezik izvođenja nastave	engleski jezik, bosanski jezik, hrvatski jezik, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Nejla Kalajdzisalihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:155 Email:nejla.kalajdzisalihovic@ff.unsa.ba Telefon:253129	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Saradnik	Ime i prezime	dr. Nermina Čordalija, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 209 Email:nermina.cordalija@ff.unsa.ba; Telefon: 253140	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar _____ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi i sintagme, pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture, te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i vježbi s fokusom na sljedeće tematske cjeline: 1. Pregled gramatike; 2. Kondicionalne rečenice; 3. Pasiv; 4. Upravni i neupravni govor; 5. Relativna rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje teksta i diskusija o tekstu) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta, te prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke i pospješivanje komunikacijskih vještina.				

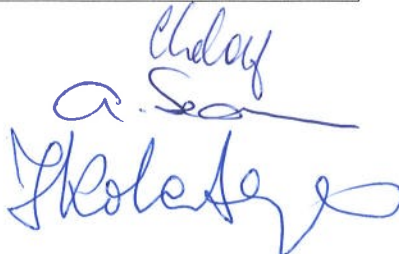
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći da:
	1. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi u kontekstu struke,
	2. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg glagola,
	3. transformira rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja u pasivnim i kondicionalnim rečenicama, te upravnom i neupravnom govoru,
	4. aktivira kolokacije osnovnog engleskog jezika struke,
5. diskutira o aktuelnim temama iz struke na engleskom jeziku sa malo ili nimalo grešaka.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	P- Grammar revision – present tenses (revision in context)
28.2.-4.3.	V- American Psychological Association (APA) style guidelines, exercise
2.	P- Word forms – using prefixes (revision in context)
7.3.-11.3.	V- <i>Emotion Regulation Strategies in Daily Life</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
3.	P- Grammar revision – past tenses (revision in context)
14.3.-18.3.	V- <i>The Stages of Cognitive Development</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
4.	P- Word form- using suffixes (revision in context)
21.3.-25.3.	V- <i>Children and Parents</i> , The concept of <i>Punishment</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
5.	P- Grammar revision- future tenses (revision in context)
28.3.-1.4.	V – <i>Language Acquisition</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
6.	P- Passive voice (Introduction)
4.4.-8.4.	V- <i>Logopedics as a Science</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
7.	P-Comparatives and superlatives (revision in context)
11.4.-15.4.	V- Provjera znanja vokabulara 1
8.	Polusemestralna provjera znanja
18.4.-22.4.	
9.	P- If sentences
25.4.-29.4.	V- <i>Intelligence: What is it? Intelligence Scales</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
10.	P- If sentences (revision in context)
2.5.-6.5.	V- <i>Working Memory</i> , reading comprehension, vocabulary exercises

11.	P- Reported speech (introduction)
9.5.-13.5.	V – <i>Personality Theories</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
12.	P- Word order and joining sentences
16.5.-21.5.	V- <i>Diagnostic Classification Systems for Mental Disorders</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
13.	P- Relative clauses (revision in context)
23.5.-27.5.	V- <i>Action and Object Naming in Schizophrenia</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
14.	P-Reported speech (revision in context)
30.5.-3.6.	V- Ponavljanje, priprema za drugu provjeru znanja vokabulara
15.	P- Mock exam
6.6.-10.6.	V- Provjera znanja vokabulara 2
16.	Priprema za završnu provjeru znanja
17.	Završna provjera znanja

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Provjera znanja se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prva provjera znanja (Grammar) – 30% ▪ Aktivnost i učešće na nastavi (diskusija, rad u grupama, <u>test provjere znanja vokabulara 1 i 2</u>) – 20% ▪ Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use) – 50% 																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="1" data-bbox="453 1285 1417 1688"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja (Grammar)</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Test provjere znanja vokabulara 1 i 2</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prva provjera znanja (<i>Grammar</i>) provjerava osnove gramatike u pripremi za završnu provjeru znanja. • Test provjere znanja vokabulara 1 i 2: Student savladava upotrebu vokabulara u kontekstu i šire, i stiče praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Vokabularni test prati materijale (stručne tekstove) koji se obrađuju na satima vježbi. Napomena: Studenti koji nisu pristupili Testu provjere znanja vokabulara 1 mogu ostvariti bodove na oba testa u 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30	2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20	3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50	4.				5.												Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30																																		
2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20																																		
3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50																																		
4.																																					
5.																																					
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																		

	<p>posljednjoj sedmici nastave, kako je predviđeno silabusom. Na završnoj provjeri znanja, nije moguće polagati Test provjere znanja vokabulara 1 i 2.</p> <p>Završna provjera znanja sadrži zadatke koji ispituju poznavanje gramatike predviđene silabusom (<i>Language in Use</i>).</p> <p>Ukoliko student ne osvoji dovoljan broj bodova za prolaznu ocjenu iz segmenata od 30% i 50% na popravnom roku može ponavljati oba segmenta.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Raymond, M. (2004) <i>English Grammar in Use</i>, 3rd edition. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)</p> <p>Jones, L.(1990) <i>Progress to First Certificate</i>. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)</p> <p>Vježbe: Aktuelni odlomci iz stručne literature/oblasti po izboru nastavnika/saradnika (kompilacija tekstova)*</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Smalley, R. L. (2001) <i>Refining Composition Skills- Rhetoric and Grammar</i>. Boston: Heinle&Heinle (odlomci).</p>
Napomene	<p>(1) Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi. (2) Raspored nastavnih jedinica po sedmicama bit će prilagođen Akademskom kalendaru u slučaju izmjena zbog pandemije bolesti COVID-19.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju, Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Engleski jezik 2				
Šifra/kod	ANG 106	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	prvi	Semestar	drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Prema Nastavnom planu i programu				
Jezik izvođenja nastave	engleski jezik, bosanski jezik, hrvatski jezik, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Nejlja Kalajdzisalihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:155 Email:nejla.kalajdzisalihovic@ff.unsa.ba Telefon:253129	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Saradnik	Ime i prezime	Matea Tolić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 237 Email:matea.tolic@ff.unsa.ba; Telefon:+ 387 33 253 245	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar____; vježbe__1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi i sintagme, pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture, te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i vježbi s fokusom na sljedeće tematske cjeline: 1. Pregled gramatike; 2. Kondicionalne rečenice; 3. Pasiv; 4. Upravni i neupravni govor; 5. Relativna rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje teksta i diskusija o tekstu) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta, te prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je produblјivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke i pospješivanje komunikacijskih vještina.				

Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći da:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi u kontekstu struke, 2. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg glagola, 3. transformira rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja u pasivnim i kondicionalnim rečenicama, te upravnom i neupravnom govoru, 4. aktivira kolokacije osnovnog engleskog jezika struke u govoru i pismu, 5. diskutira o aktuelnim temama iz struke na engleskom jeziku sa malo ili nimalo grešaka.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	P- Grammar revision – present tenses (revision in context) V- Discussion: Introduction
28.2.-4.3.	
2.	P- Word forms – using prefixes (revision in context) V- Discussion: Education, vocabulary exercises
7.3.-11.3.	
3.	P- Grammar revision – past tenses (revision in context) V- Discussion: Learning through video games, vocabulary exercises
14.3.-18.3.	
4.	P- Word form- using suffixes (revision in context) V- <i>Language</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
21.3.-25.3.	
5.	P- Grammar revision- future tenses (revision in context) V- <i>Children and Parents</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
28.3.-1.4.	
6.	P- Passive voice (Introduction) V- Discussion: Preschool education; Writing: e-mail
4.4.-8.4.	
7.	P-Comparatives and superlatives (revision in context) V- Vocabulary test 1
11.4.-15.4.	
8.	Polusemestralna provjera znanja
18.4.-22.4.	
9.	P- If sentences V- Discussion: Topics in sociology, vocabulary exercises
25.4.-29.4.	
10.	P- If sentences (revision in context) V- <i>Punishment</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
2.5.-6.5.	
11.	P- Reported speech (introduction)

9.5.-13.5.	V- <i>Fear</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
12.	P- Word order and joining sentences
16.5.-21.5.	V- <i>The influence of schools as institutions</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
13.	P- Relative clauses (revision in context)
23.5.-27.5.	V- Discussion: Society - The value of arts and culture, vocabulary exercises
14.	P-Reported speech (revision in context)
30.5.-3.6.	V- Revision
15.	P- Mock exam
6.6.-10.6.	V- Vocabulary test 2
16.	Priprema za završnu provjeru znanja
	Završna provjera znanja

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Provjera znanja se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prva provjera znanja (Grammar) – 30% ▪ Aktivnost i učešće na nastavi (diskusija, rad u grupama, <u>test provjere znanja vokabulara 1 i 2</u>) – 20% ▪ Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use) – 50% 																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 65%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Prva provjera znanja (Grammar)</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Test provjere znanja vokabulara 1 i 2</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td></td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prva provjera znanja (Grammar) provjerava osnove gramatike u pripremi za završnu provjeru znanja. • Test provjere znanja vokabulara 1 i 2: Student savladava upotrebu vokabulara u kontekstu i šire, i stiče praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Vokabularni test prati materijale (stručne tekstove) koji 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30	2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20	3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50	4.				5.				Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30																										
2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20																										
3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																										

	<p>se obrađuju na satima vježbi. Napomena: Studenti koji nisu pristupili Testu provjere znanja vokabulara 1 mogu ostvariti bodove na oba testa u posljednjoj sedmici nastave, kako je predviđeno silabusom. Na završnoj provjeri znanja, nije moguće polagati Test provjere znanja vokabulara 1 i 2.</p> <p>Završna provjera znanja sadrži zadatke koji ispituju poznavanje gramatike predviđene silabusom (Language in Use).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukoliko student ne osvoji dovoljan broj bodova za prolaznu ocjenu iz segmenata od 30% i 50% na popravnom roku može ponavljati oba segmenta.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Raymond, M. (2004) <i>English Grammar in Use</i>, 3rd edition. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja),</p> <p>Jones, L.(1990) <i>Progress to First Certificate</i>. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)</p> <p>Vježbe: Aktuelni odlomci iz stručne literature/oblasti po izboru nastavnika/saradnika (kompilacija tekstova).*</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Smalley, R. L. (2001) <i>Refining Composition Skills- Rhetoric and Grammar</i>. Boston: Heinle&Heinle (odlomci),</p>
Napomene	<p>(1) Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi. (2) Raspored nastavnih jedinica po sedmicama bit će prilagođen Akademskom kalendaru u slučaju izmjena zbog pandemije bolesti COVID-19.</p>

Udov
A. S.
Sholeky

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo, Odsjek za filozofiju, Odsjek za historiju: Katedra za arheologiju i Katedra za historiju umjetnosti, Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Ruski jezik 2 (opći predmet)				
Šifra/kod	FIL SLA 104	Status (obavezni ili izborni)	opći	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Odslušan predmet: Ruski jezik 1				
Jezik izvođenja nastave	ruski, bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amela Ljevo-Ovčina			
	Kontakt podaci	Kabinet: 161 E-mail: amela.ljevo- ovcina@ff.unsa.ba Telefon: 253- 46	Termin konsultacija	ponedjeljak 17-19 petak 10-13	
Saradnik	Ime i prezime	Viši ass. Dženana Hajdarpašić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 157 E-mail: dzenana.hajdarpasic@ff.unsa.ba Telefon: 253-168	Termin konsultacija	ponedjeljak 10–12 četvrtak 9–12	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastava se izvodi kombinirano – na maternjem i na ruskom jeziku. Koriste se savremeni udžbenici komunikativnog tipa i drugi didaktički materijali prilagođeni studentima na elementarnom nivou učenja ruskog jezika. Studenti u okviru ovog predmeta usvajaju osnovne gramatičke i leksičke karakteristike tog jezika. Leksički fond studenata obogaćuje se, pored ostalog, sastavljanjem vlastitih rječnika novih riječi na osnovu obrađenih nastavnih sadržaja. Podrazumijeva se i samostalan rad studenata (izrada različitih tipova zadataka, pisanje domaćih zadaća, prepričavanje tekstova i slično). Vježbe uključuju čitanje, prevodenje i jezičku analizu tekstova dijaloškog i monološkog tipa. Usmena komunikacija usmjerena je na vještine slušanja i govorenja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj programa je ovladavanje ruskim jezikom na elementarnom nivou kao i savladavanje određenih govornih modela. Tokom semestra cilj je također razvijanje komunikacijskih jezičkih kompetencija i služenje ruskom stručnom literaturom: rječnicima i gramatikama.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Prošlo vrijeme – ponavljanje. Tekstovi za vježbe. Konverzacija.
2.	Prosto buduće vrijeme. Vježbe čitanja i prevođenja.
3.	Brojevi i njihovo slaganje sa imenicama. Vježbanje pravilne upotrebe brojeva.
4.	Vid glagola. Rad na tekstu <i>Klaus dočekuje brata.</i>
5.	Glagoli <i>вставать, ложиться, начинаться, кончатся.</i> Izražavanje vremena na satu. Konverzacija.
6.	Ponavljanje dativa. Izražavanje godina. Rad na tekstu <i>Sretan rođendan, Huseine!</i>
7.	Ponavljanje i priprema za pismenu provjeru znanja.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Godišnja doba. Konstrukcije sa <i>нужно, надо, нравиться.</i> Konverzacija.
10.	Ponavljanje lokativa imenica. Lokativ zamjenica. Gledanje kraćeg filma.
11.	Glagoli kretanja <i>идти</i> i <i>ходить</i> . Tekst <i>Jutro u gradu.</i>
12.	Glagoli kretanja <i>ехать</i> i <i>ездить</i> . Ruska romansa.
13.	Glagoli kretanja sa prefiksima (<i>пойти, поехать</i>). Rad na tekstu <i>Putovanje u Krim.</i>
14.	Glagoli kretanja sa prefiksima (<i>прийти, уйти, приехать, уехать</i>). Poslovice, konverzacija.
15.	Ponavljanje i priprema za ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalna metoda, predavanja uz korištenje power point prezentacija i sadržaja sa interneta; rad u grupama; interaktivno razmatranje problema; rješavanje zadataka na časovima, kao i samostalno rješavanje domaćih zadaća.																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 636 1422 1043"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završni ispit pismeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit usmeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Redovni dolasci</td> <td>8</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće</td> <td>17</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za elemente pod 1 i 2 predviđen je pismeni test, za koji se izračunava broj bodova i procenat (prema Skali koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procenat podrazumijeva bodova prema skali ocjenjivanja. • Pod 3 – usmeni ispit – čitanje i prijevod teksta (10 bodova), razgovor o zadatoj temi (5 bodova), rječnik i prepričavanje teksta (10 bodova), (maksimalno 25 bodova). • Student ima pravo na tri izostanka i u tom slučaju dobija (6 bodova); maksimalan broj bodova student dobija ako nema izostanaka. • Studentima se boduju zadaće (maksimalno 10 bodova) i aktivnost na času (7). • Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusestrialni ispit	25	25	2.	Završni ispit pismeni	25	25	3.	Završni ispit usmeni	25	25	4.	Redovni dolasci	8	8	5.	Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće	17	17	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusestrialni ispit	25	25																										
2.	Završni ispit pismeni	25	25																										
3.	Završni ispit usmeni	25	25																										
4.	Redovni dolasci	8	8																										
5.	Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće	17	17																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. L. V. Miller, L. V. Politova, I. Ja. Rybakova (2003) <i>Žili-byli... 28 urokov ruskoga jazyka dlja načinajuščih</i>, učebnik, Zlatoust, Sankt-Peterburg.</p> <p>2. R. F. Poljanec (1973) <i>Očerk grammatiki ruskoga jazyka (Pregled grammatike ruskoga jezika)</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>1. S. A. Havronina, L. A. Harlamova (2008) <i>Russkij jazyk: leksiko-grammatičeskij kurs dlja načinajuščih: [učebnoe izdanie]</i>, 7-e izd., stereotipnoe, Drofa : Russkij jazyk Media, Moskva.</p> <p>2. B. Tošović (1990) <i>Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom</i>. Sarajevo.</p> <p>3. Vera Hruš. (1997) <i>Sputnik – udžbenik ruskog jezika za srednjoškolce i odrasle početnike</i>. Zagreb.</p> <p>4. N. Ju. Shvedova, gl. red. (1980) <i>Russkaja grammatika. Tom I</i>. Nauka, Moskva.</p> <p>5. Rječnici dostupni na: http://gramota.ru/slovari/</p>
Napomene	

Amela Ljevo-Ovčina

Doc. dr. Amela Ljevo-Ovčina

Amela Ljevo-Ovčina

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Njemački jezik II				
Šifra/kod	FIL GER 104	Status (obavezni ili izborni)	opći obavezni	ECTS	
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	njemački				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Dario Marić		Termin konsultacija	od ponedjeljka u 08.00 do petka u 16.00
	Kontakt podaci	Kabinet: 246 E-mail: dario.marić@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-276			
Saradnik	Ime i prezime	Nedim Livnjak, MA, lektor			Termin konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: nedim.livnjak@ff.unsa.ba Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar____; vježbe__1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studentima će na svakom satu biti predstavljen tekst u kojem je jezik naknadno svjesno pojednostavljen. Rad na tekstu podrazumijeva naglasak na određenoj jezičnoj konstrukciji.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je da studenti usvoje najučestalije jezične konstrukcije u njemačkom jeziku.				
Ishodi učenja	Studenti će usvojiti nove jezične konstrukcije te će podići vlastitu razinu razumijevanja govora i tekstova na njemačkom jeziku.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Nominativ-Akkusativ-Konstruktionen

2.	Nominativ-Dativ-Konstruktionen
3.	Nominativ-Dativ-Akkusativ-Konstruktionen
4.	Lokal- und Direktivkonstruktionen
5.	Präpositionalobjektstruktionen
6.	Prädikativkonstruktionen
7.	Modifikatorkonstruktion
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Substantivkonstruktionen
10.	Passivkonstruktionen
11.	Medialkonstruktionen
12.	Nominalisierung
13.	Infinitivkonstruktionen I
14.	Infinitivkonstruktionen II
15.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Videozapis predavanja nastavnik će u toku sedmice učiniti dostupnim preko Google diska (Google Drive). Vježbe će se izvoditi online putem videopoziva.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	polusemestralni online test	0-100	50%
2.	završni online ispit	0-100	50%
3.			
4.			
5.			
Ukupno: <u>200</u> bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- obaveznom izlaskom na semestralni online test u osmoj sedmici
- izlaskom na završni online ispit

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 91-100 bodova;
- b) 9 - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 82-90 bodova;
- c) 8 - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 73-81 bodova;
- d) 7 - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 64-72 bodova;
- e) 6 - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-63 bodova;
- f) 5 - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<i>Obavezna</i> 1. Gerhard Helbig / Joachim Buscha. (2000) Leitfaden der deutschen Grammatik. Langenscheidt
	<i>Dodatna</i> 2. Welke, Klaus (2019) Konstruktionsgrammatik des Deutschen. De Gruyter
Napomene	Konsultacije mogu biti realizirane i preko Google Meet-a.

Frans Duranović

Helbig

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Romanistika				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Francuski jezik II (opći predmet)				
Šifra/kod	FIL ROM 103	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduslov za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	francuski i bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. Lejla Osmanović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 220 Email: lejlaosmanovic@yahoo.fr Telefon: 253-198	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnici	Ime i prezime	viši as. Emir Šišić, MA			
	Kontakt podaci	Kabineti: 213 E-mail: emir.sisic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-114	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na nastavi se obrađuju osnovne tematske cjeline koje student treba poznavati kako bi ovladao pismenom i usmenom komunikacijom u svakodnevnicu profesije, (ukusi, ishrana, kulturne aktivnosti, stilovi odijevanja).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je usvajanje osnovnih znanja iz francuskog jezika i upoznavanje s njegovom strukturom s naglaskom na usmenu komunikaciju.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog semestra na ovom predmetu, studenti će biti sposobni da: 1. razumiju vrlo jednostavne fraze i rečenice iz svakodnevnog govora koje su jasno i sporo izgovorene i/ili popraćene vizuelnim sadržajima, 2. verbalno ili neverbalno reaguju na vrlo jednostavna pitanja o sebi, svojoj porodici i neposrednom okruženju te odgovaraju na kratka i jednostavna pitanja 3. daju vrlo jednostavne informacije o sebi, 4. čitaju i razumiju vrlo jednostavan tekst sa bliskim temama, 5. popune kraći formular, upitnik, odgovore na vrlo jednostavnu poruku i napišu jednostavnim vokabularom razglednicu. Očekivani nivo na kraju odslušanog semestra po ZEROJ-u je A1.2.				

Osmanovic

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Demander et indiquer l'heure (lexique : les chiffres, les expressions du temps)
2.	
3.	Parler de ses habitudes (les verbes pronominaux)
4.	
5.	Proposer une sortie
6.	
7.	Raconter des événements passés
8.	
9.	Les Français et les fêtes
10.	
11.	Faire le tour du monde (donner des conseils)
12.	
13.	Révision des cours avant le partiel (exercices écrits et oraux)
14.	
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata
16.	
17.	Voyages, voyages (climat, saisons)
18.	
19.	Faire des achats de consommation courante, caractériser des produits
20.	
21.	Proposer une sortie au restaurant, comprendre une présentation de restaurant
22.	
23.	Décrire une tenue vestimentaire, faire une appréciation positive et négative
24.	
25.	Situer un événement dans le temps (le passé récent) (1)
26.	
27.	Situer un événement dans le temps (le futur proche) (2)
28.	
29.	Situer un événement dans le temps (le présent progressif) (3)
30.	
31.	Révision des cours avant l'examen (exercices écrits et oraux)
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	

@Muanovic

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalni, interaktivni pristup i komunikativni pristup. Individualni i grupni rad kao i rad u paru. Vježbe razvijanja pismenog i usmenog izražavanja i razumijevanja, strukturalne vježbe.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="389 483 1353 855"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Test A1.2. (prvi dio)</td> <td></td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Test A1.2. (drugi dio)</td> <td></td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td></td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td></td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavezno prisustvo uz maksimalno tri odsustva po semestru • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenje rada studenta tokom semestra • parcijalna provjera znanja polovinom semestra (test 1) • završna provjera znanja koja obuhvata materiju koju student nije polagao na prvoj provjeri znanja (test 2) • nakon položena oba testa studenti pristupaju usmenom ispitu. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Test A1.2. (prvi dio)		30%	2.	Test A1.2. (drugi dio)		30%	3.	Usmeni ispit		30%	4.	Prisustvo na nastavi		10%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Test A1.2. (prvi dio)		30%																						
2.	Test A1.2. (drugi dio)		30%																						
3.	Usmeni ispit		30%																						
4.	Prisustvo na nastavi		10%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Udžbenik <i>Alter Ego A1+</i> (grupa autora).</p> <hr/> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Dodatna literatura će studentima biti podijeljena na nastavi.</p>																								

Napomene	Nastava na ovom predmetu izvodi se kombinovano: na francuskom i na bosanskom jeziku.
----------	--

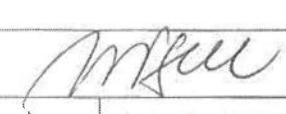

Aswanovic

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

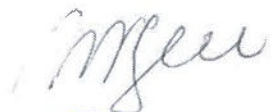
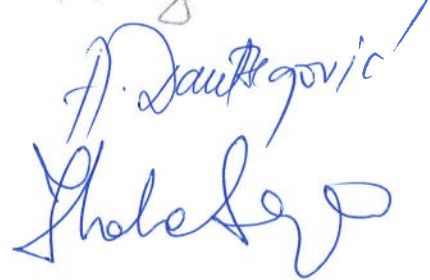
Odsjek	Psihologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove psihologije				
Šifra/kod	FIL PSI 409	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Jelena Brkić Šmigoc			
	Kontakt podaci	E-mail: jelena.brkic.smigoc@gmail.co m	Termin konsultacija	Online konsultacije, po dogovoru	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 Seminar: 0		Vježbe: 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Šta je psihologija? Učenje i pamćenje: definicije i klasifikacije; Inteligencija: pokušaji definiranja inteligencije. Emocionalna i socijalna inteligencija; Motivacija: klasični pogledi na motivaciju; Emocije: izražavanje i prepoznavanje emocija; Ličnost: glavne teorije ličnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente nastavničkih smjerova sa temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene nauke, pri čemu je fokus na pregledu i osnovnim informacijama, a ne na dubinskom obrađivanju nastavnih cjelina.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog kolegija znati osnovne informacije o najznačajnijim područjima psihologije te će ih moći primijeniti u svom svakodnevnom životu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvodno predavanje i predavljanje plana i programa nastave
2.	Šta je psihologija? Definicija i problemi psihologije
3.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom: Koja su psihološka znanja potrebna nastavniku?
4.	Razvojna psihologija
5.	Neurorazvojni poremećaji; Intelektualna onesposobljenost, komunikacijski poremećaji, poremećaj iz spektra autizma, ADHD, neurorazvojni motorički poremećaji, specifični poremećaji učenja
6.	PREZENTACIJE: Intervju sa učenicom/studentom: izazovi s učenjem i pamćenjem, kako psihološke teorije i spoznaje mogu biti od koristi?
7.	Emocionalna i socijalna inteligencija. Svjesnost kao najvažnija vrsta inteligencije.
8.	Prvi parcijalni ispit
9.	Motivacija i emocije
10.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenicom: Motivacijski izazovi
11.	Ličnost: glavne teorije ličnosti
12.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenicom: Emocionalna stanja
13.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenicom: Poželjne osobine ličnosti
14.	Zatvaranje semestra i evaluacija nastavnog programa
15.	Drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

**predaja portfolija*

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda kooperativnog učenja, demonstrativno-ilustrativna metoda.																																							
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="411 436 1402 672"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izrada portfolija (individualni zadatak)</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice; dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (na primjer, seminarski, portfolio...), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Položen prvi parcijalni ispit <i>nije</i> predušlov za izlazak na drugi parcijalni ispit. U terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit student polaže onaj segment na kojem nije osvojio minimalno 55% (prvi ili drugi parcijalni ispit). Na završnom ispitu student može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. U konačnu ocjenu uračunavaju mu se i bodovi koje je zaradio tokom semestra kroz druge oblike aktivnosti. Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <table border="1" data-bbox="411 1243 1402 1780"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Opis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad (prezentacija)</td> <td>Na seminarskoj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izrada portfolija</td> <td>Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)	10	10	2.	Izrada portfolija (individualni zadatak)	30	30	3.	Prvi parcijalni ispit	30	30	4.	Drugi parcijalni ispit	30	30	Ukupno: 100 bodova			100	R. br.	Elementi praćenja	Opis	1.	Seminarski rad (prezentacija)	Na seminarskoj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	2.	Izrada portfolija	Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	3.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .	4.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																					
1.	Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)	10	10																																					
2.	Izrada portfolija (individualni zadatak)	30	30																																					
3.	Prvi parcijalni ispit	30	30																																					
4.	Drugi parcijalni ispit	30	30																																					
Ukupno: 100 bodova			100																																					
R. br.	Elementi praćenja	Opis																																						
1.	Seminarski rad (prezentacija)	Na seminarskoj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																																						
2.	Izrada portfolija	Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																																						
3.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																																						
4.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;																																							

	<p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <p>Rathus, S. A. (2001). <i>Temelji psihologije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, poglavlja 1, 9, 10, i 12.</p> <p>Američka psihijatrijska udruga (2014). <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM 5)</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, poglavlje <i>Neurorazvojni poremećaji</i></p> <p><i>Za prvi parcijalni ispit:</i> Rathus, poglavlja 1 i 9 + DSM 5, <i>Neurorazvojni poremećaji</i></p> <p><i>Za drugi parcijalni ispit:</i> Rathus, poglavlja 10 i 12</p> <p>Dodatna</p> <p>Bajraktarević, J. (2013). <i>Opća psihologija</i>. Sarajevo: Avery.</p> <p>Petz, B. (2003). <i>Uvod u psihologiju. Psihologija za nepsihologe</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Rot, N. (2000). <i>Opšta psihologija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</p> <p>Stojaković, P. (2012). <i>Psihologija za nastavnike</i>. Banja Luka: Prelom.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija (Odsjek za filozofiju, sociologiju, historiju, romanistiku, slavenske jezike i književnost i Katedra za historiju umjetnosti)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Komunikacija u nastavi				
Šifra/kod	FIL PED 404	Status (obavezni ili izborni)	Opći	ECTS	
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Drugi/Četvrti	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Temeljna nastavnih umijeća				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102/II E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
	Ime i prezime	Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ;		seminar <u>0</u> ;	vježbe <u>2</u>	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Asertivnost. Umijeće komunikacije tijekom nastavnog sata. Uloga razrednika u komunikaciji s učenikom, pedagogom, roditeljem/starateljem učenika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada kroz komunikacijsku prizmu. Razumjeti zakonitosti socijalne percepcije. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije; usvojiti novu sliku i važnost komunikacije u odgoju i međusobnim odnosima; ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu; povećati razinu razumijevanja komunikacijskih vještina; osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije s drugim subjektima nastave ili obitelji.				
Ishodi učenja	Studenti će moći: Povezati zakonitosti socijalne percepcije <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije • Uočiti važnost empatije u međusobnim odnosima i odgojno-obrazovnom radu • Analizirati mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije u odgojno-obrazovnom radu 				

- Komparirati primjenu različitih oblika komunikacije
- Proširiti razumijevanje komunikacije kao vještine
- Kritički procijeniti vlastito umijeće komunikacije
- Vježbati argumentaciju u nastavnoj komunikaciji

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obvezama i aktivnostima. Očekivanja
28.02. do 4.03.'22	
2.	Interakcija i komunikacija u odgoju. Interakcijska povezanost u komunikaciji Empatijsko komuniciranje
07. do 11.03. '22	
3.	Komunikacija u odgoju–verbalna i neverbalna komunikacija
14. do 18.03. '22	
4.	Komunikacija u odgoju–verbalna i neverbalna komunikacija (vježba)
21. do 25.03. '22	
5.	JA i TI poruke Socijalna reverzibilnost u razrednoj komunikaciji
28.03. do 01.04. '22	
6.	Aktivno slušanje kao oblik komunikacije
04. do 04.04. '22	
7.	Nasilna i nenasilna komunikacija Jezik zmije i jezik žirafe
11. do 15.04. '22	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18. do 22.04. '22	
9.	Važnost poznavanja učenika. Stilovi učenja. Motivacija
25. do 29.04. '22	
10.	Okruženje, metode i oblici nastavnog rada – prilika za komunikaciju u nastavnom procesu
02. do 06.05. '22	
11.	Suradničko učenje u nastavi
09. do 13.05. '22	
12.	Nastavnik kao razrednik. Razrednik kao odgajatelj.
16. do 20.05. '22	
13.	Partnerstvo razrednika s roditeljem i pedagogom
23. do 27.05. '22	
14.	Interakcijska povezanost u komunikaciji s djecom s posebnim potrebama
30. do 03.06. '22	
15.	Samoevaluacija i evaluacija rada i postignuća studenata
06. do 10.06. '22	
16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17.	Završni ispit za studente II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno-demonstrativna metoda																																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 488 1417 748"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit – esej (obvezan)</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prezentacija odabrane teme i pisani rad</td> <td>10+10</td> <td>10%+10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova. • Polusemestralni i završni ispiti obuhvatit će sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Parcijalni ispit (esej) nosi 30 bodova, a završni ispit 45 bodova. • U okviru kolegija za sve studente (redovne i izvanredne) je predviđena aktivnost prezentacije i pisanog rada odabrane teme koja će se realizirati u okviru predavanja. Prezentacija i pisani rad nose 20 bodova (10 bodova prezentacija i 10 bodova pismeni rad). <p>Napomena: Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata</p> <table border="1" data-bbox="424 1323 1417 1693"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Radni zadatak</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Parcijalni ispit – esej (obvezan)</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija odabrane teme i pisani rad</td> <td>10+10</td> <td>10%+10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	5	5%	3.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%	4.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%	4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%	Ukupno: 100 bodova			100%	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Radni zadatak	5	5%	2.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%	3.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%	4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%	Ukupno bodova		100	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																														
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%																																														
3.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%																																														
4.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%																																														
4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%																																														
Ukupno: 100 bodova			100%																																														
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																														
1.	Radni zadatak	5	5%																																														
2.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%																																														
3.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%																																														
4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%																																														
Ukupno bodova		100	100%																																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																																																

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M.(1993). <i>Mikropedagogija</i>. Zagreb: Školska knjiga, stranice od 75 do153. 2. Gossen, C.D. (1994). <i>Restitucija-Preobrazba školske discipline</i>. Zagreb: Alinea
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Boal, A. (2009) <i>Igre za glumce i ne-glumce</i>. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj 2. Bjelan-Guska, S., (2016) <i>Izazovi andragoške komunikacije u procesu pedagoškog obrazovanja nastavnika</i>. U: Zbornik radova sa znanstveno-stručne međunarodne konferencije „Ka novim iskoracima u odgoju i obrazovanju“. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, 332-341 http://www.ff-izdavastvo.ba/serijskepublikacijePedagogija.aspx 3. Brajša, P. (1993). <i>Pedagoška komunikologija</i>. Zagreb: Školske novine 4. Matijević, M., Bilić, V., Opić, S. (2016) <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>. Zagreb: Školska knjiga i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 5. Šušnjara, S. (2011) Važnost verbalne i neverbalne komunikacije, <i>Suvremena pitanja</i> br.11-12. 6. Šušnjara, S. (2007) Pripremanje školskog ozračja za individualizaciju i inkluziju u obrazovanju u osnovnoj školi. <i>Suvremena pitanja</i>. 7. Šušnjara, S. (2017) <i>Pedagoške mrvice</i>. Sarajevo: Svjetlo riječi. Poglavlje Društvo, 137-168. 8. Glasser, W. (1993). <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb: Educa 9. Pedagoški časopisi i materijal s nastave
Napomene	

Šušnjara

Matijević

Boal

SYLLABUS

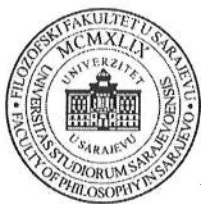
Odsjek	Pedagogija: Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik, Odsjek za književnosti naroda BiH, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni zajednički	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Pedagogija 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 033 253 151	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	v.ass. Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba niksic.edina@gmail.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja 1	seminar 0	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija upoznaju se polazišta o važnosti poznavanja učenika, motivacije i načina učenja. Proučavaju se sadržaji o kompetencijama nastavnika i inkluzivnom obrazovanju. Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Razvijanje discipline kod djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada. Razumjeti suvremene tokove reflektivne pedagogije. Ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije i načina uspješnog komuniciranja.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odlušanog i položenog ispita moći: <ul style="list-style-type: none">• Definirati osnovne pedagoške pojmove.• Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije.• Primijeniti komunikacijske vještine u odgojno-obrazovnom radu.• Razvijati pozitivnu disciplinu kao važan segment odgojno-obrazovnog rada.• Razumjeti koncept inkluzivnog obrazovanja – kvalitetnog obrazovanja za sve				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u kolegij, ciljevi nastave, način realiziranja, očekivanja
28.02.-04.03.2022.	
2.	Nova saznanja i perspektive u pedagoškoj teoriji i praksi
07.03.-11.03.2022.	
3.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa
14.03.-18.03. 2022.	
4.	Interakcija i komunikacija u odgoju
21.03.-25.03. 2022.	
5.	Aktivno slušanje i nenasilna komunikacija
28.03.-01.04. 2022.	
6.	Empatija u odgojnom djelovanju
04.04.-08.04. 2022.	
7.	Život s različitima
11.04.-15.04. 2022.	
8.	Polusemetralna provjera znanja
18.04.-22.04. 2022.	
9.	Inkluzivni odgoj i obrazovanje
25.04.-29.04. 2022.	
10.	Socio-emocionalna klima u razredu Socijalno reverzibilne poruke; Vlastito sjećanje na socio-emocionalnu klimu
02.05.-06.05. 2022.	
11.	Razvijanje pozitivne discipline kod djece
09.05.-13.05. 2022.	
12.	Sedam navika uspješne obitelji
16.05.-20.05. 2022.	
13.	Prezentacija teme
23.05.-27.05. 2022.	
14.	Prezentacija teme
30.05.-03.06. 2022.	
15.	Evaluacija rada, sistematizacija i potpisi
06.06.-10.06. 2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-17.06. 2022.	
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-01.07. 2022.	
18.	
04.07.-15.07. 2022.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.</p> <p>Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije.</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="424 595 1430 835"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova. • Polusmestralni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Prezentacija: Studenti u paru ili u grupi biraju prezentaciju tema koje će biti dodijeljene na početku semestra. Ova aktivnost je obavezna, nosi 10 bodova. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti te položiti poluemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Aktivnost na nastavi	5	5%	2.	Prezentacija	10	10%	3.	Parcijalni ispit	40	40%	4.	Završni ispit	45	45%		Ukupno bodova	100	100%
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																						
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%																						
2.	Prezentacija	10	10%																						
3.	Parcijalni ispit	40	40%																						
4.	Završni ispit	45	45%																						
	Ukupno bodova	100	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavljia):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993), Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja, Zagreb, Školska knjiga; 2. Covey, S. R. (2006), <i>Sedam navika uspješne obitelji</i>, Zagreb: Mozaik knjiga 3. Durrant J. (2007), Pozitivna disciplina: šta je to i kako je provoditi; online izdanje knjige dostupno na: http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/6219.pdf 4. Krizmanić, M. (2010), Život s različitima; Zagreb: Profil 																								

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Jensen, E. (2003), Super- nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Educa, Zagreb. 6. Šušnjara, S. (2017), Pedagoške mrvice, FMC Svjetlo riječi, Sarajevo 7. Šušnjara, S. (2011), Važnost verbalne i neverbalne komunikacije. <i>Suvremena pitanja</i> br.15, str.77-90.dostupno na: https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=275923 8. Unicef Priručnik, (2017),: Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje, dostupno na: https://www.unicef.org/serbia/publikacije/pristup-%C5%A1koli-i-obrazovno-okru%C5%BEenje-ii-univerzalni-dizajn-za-u%C4%8Denje. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasser, W. (1999), Nastavnik u kvalitetnoj školi, Zagreb, Educa. 2. Rosenberg, B.M. (2006), Nenasilna komunikacija, jezik života, Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava. 3. Boal, A. (2009). Igre za glumce i ne-glumce. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemioloske situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	GERMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0;		vježbe 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	<p><u>Znanje:</u> Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p> <p><u>Vještine:</u> Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="451 533 1436 907"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Prva provjera znanja	30	30	4.	Druga provjera znanja	50	50	5.	Završni ispit*			6.				7.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																																		
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																																		
3.	Prva provjera znanja	30	30																																		
4.	Druga provjera znanja	50	50																																		
5.	Završni ispit*																																				
6.																																					
7.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap 2. Andrić, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

©. Ture
A. Dantegović
Kulak

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar 0;	vježbe 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	<p><u>Znanje:</u> Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p> <p><u>Vještine:</u> Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/predavanje
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="443 521 1433 913"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Prva provjera znanja	30	30	4.	Druga provjera znanja	50	50	5.	Završni ispit*			6.				7.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																																		
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																																		
3.	Prva provjera znanja	30	30																																		
4.	Druga provjera znanja	50	50																																		
5.	Završni ispit*																																				
6.																																					
7.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap 2. Andrić, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

D. Turc
 F. Dautković
 H. Holčević

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za romanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija obrazovanja 2 (za nastavničke smjerove)				
Šifra/kod	FIL PSI 302	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	VI	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Amela Dautbegović			
	Kontakt podaci	Kabinet: br. 128 E-mail: amidzicamela@yahoo.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 ; seminar /; vježbe /;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija će biti realizirane teme koje se odnose na praćenje i unapređenje kvalitete akademskog, socijalnog i osobno-emocionalnog aspekta funkcioniranja djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu, uzimajući u obzir i različite faktore koji imaju značajnu ulogu u tom procesu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente nastavničkih smjerova sa pokazateljima školske/akademske, osobno-emocionalne i socijalne prilagodbe djece i adolescenata. Uputiti ih u osnovne metode i pristupe u poučavanju djece i adolescenata. Upoznati ih s različitim strategijama i navikama učenja te sa načinima praćenja i vrednovanja učeničkog napretka. Poučiti ih o značaju samovrednovanja nastavnog procesa.				
Ishodi učenja	<p><i>Znanje:</i> Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će znati operacionalizirati različite aspekte prilagodbe djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu. Poznavat će različite metode i pristupe u poučavanju te važne elemente u procesu vrednovanja i praćenja učeničkog napretka. Usvojiti će znanje i o ulozi i značaju različitih psihosocijalnih faktora u procesu prilagodbe u školskom kontekstu. Saznat će na koji način poticati razvoj samopoštovanja i samoefikasti kod učenika te kakva je uloga i uticaj vršnjaka u obrazovnom kontekstu. Usvojiti će osnovne smjernice za prepoznavanje i adekvatno reagiranje kod pojave vršnjačkog nasilja. Upoznat će se sa ulogom psihologa u školi i na koji način uspostaviti kvalitetnu saradnju sa roditeljima i stručnom službom škole.</p> <p><i>Vještine:</i> Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će moći prepoznati potrebe i poteškoće učenika kada su u pitanju akademski/školski, osobno-emocionalni i socijalni aspekt funkcioniranja u obrazovnom kontekstu. Moći će samostalno napraviti izbor adekvatnih metoda i strategija pri poučavanju učenika različitog uzrasta te iste adekvatno primjeniti u svom radu. Biće u mogućnosti prepoznati na koji način pojedini psihosocijalni faktori doprinose školskoj/akademske, osobno-</p>				

emocionalnoj i socijalnoj prilagodbi učenika te poduzeti određene korake s ciljem unapređenja kvalitete prilagodbe u školskom kontekstu.
Kompetencije: Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će biti osposobljeni i senzibilizirani da stečena znanja i vještine primjene u radu sa djecom i adolescentima na svim nivoima obrazovanja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Prilagodba učenika zahtjevima škole – školska/akademska prilagodba
2.	Metode i pristupi poučavanja
3.	Strategije i navike učenja (samoregulirano učenje)
4.	Psihološka perspektiva praćenja i vrednovanja učeničkog napretka
5.	Vrednovanje nastavnog procesa
6.	Osobno-emocionalna prilagodba učenika u obrazovnom kontekstu
7.	Samopoštovanje i samoeфикаsnost učenika
8.	<u>Polusemestralna provjera znanja studenata</u>
9.	Socijalna prilagodba učenika u obrazovnom kontekstu
10.	Obiteljski faktori i kvaliteta prilagodbe učenika
11.	Uloga vršnjaka u obrazovnom kontekstu i problem školskog nasilja
12.	Saradnja škole sa roditeljima i uloga psihologa u školi
13.	Prilagodba na studij
14.	Smjernice za unapređenje emocionalnih i socijalnih kompetencija učenika
15.	<u>II polusemestralna provjera znanja studenata</u>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
-----	--

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalna nastava, rad u grupi, rad u paru, individualni rad.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Izvještaj i prezentacija (unapređenje različitih aspekata prilagodbe učenika u obrazovnom kontekstu)</td> <td></td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td></td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td></td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td style="text-align: center;">0*</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jedan izvještaj • Dva parcijalna ispita • Završni ispit kojem pristupaju studenti koji nisu završili obaveze s 15-om sedmicom. <p>*Napomena: Provjera znanja studenata će biti organizirana kroz pismeno ispitivanje u 8. i 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici će studenti moći pristupiti prvom parcijalnom ispitu, a u petnaestoj sedmici drugom parcijalnom ispitu. U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju prva parcijala (polusemestralna provjera znanja) obuhvata gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom (druga polusemestralna provjera znanja) biti obuhvaćeno gradivo koje je obrađeno od devete sedmice do kraja semestra. U skladu sa prijedlogom Odsjeka za psihologiju studentje obavezan na obje parcijale osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio test i imao mogućnost osvojiti procenete određene silabusom. Student koji je zadovoljio navedeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti, tj. elemente praćenja (izvještaj) završio je svoje obaveze u okviru ovog nastavnog predmeta. Nastavnik formira konačnu ocjenu uzimajući u obzir sve elemente ocjenjivanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Izvještaj i prezentacija (unapređenje različitih aspekata prilagodbe učenika u obrazovnom kontekstu)		20	2.	Prvi parcijalni ispit		40	3.	Drugi parcijalni ispit		40	5.	Završni ispit		0*	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Izvještaj i prezentacija (unapređenje različitih aspekata prilagodbe učenika u obrazovnom kontekstu)		20																						
2.	Prvi parcijalni ispit		40																						
3.	Drugi parcijalni ispit		40																						
5.	Završni ispit		0*																						
Ukupno: _____ bodova			100%																						

	<p>Student koji nije zadovoljio kriterij od 55% na prvom parcijalnom ispitu ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ili popravnom ispitu student može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri formiranju konačne ocjene mu se uzimaju u obzir i bodovi koje je kroz ostale aktivnosti postigao tokom semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>2. Dautbegović, A. (2020). Prilagodba djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu. 1. izd. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu 3. Andrilović, V. I Čudina, M. (1985) Psihologija učenja i nastave. Školska knjiga Zagreb. 4. Brdar, I., Rijavec, M. (1998). Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu. Zagreb: IEP. 5. Dautbegović, A. (2010). Determinante prilagodbe mlađih adolescenata u školi. Neobjavljen magistarski rad, Filozofski fakultet u Sarajevu, Odsjek za psihologiju. 6. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.</p>
Napomene	

A. Dautbegović
I. Brdar

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SLAVENSKI JEZICI I KNJIŽEVNOST				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>0</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p> <p>Vještine: Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p>Kompetencije: Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="443 544 1417 913"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Prva provjera znanja	30	30	4.	Druga provjera znanja	50	50	5.	Završni ispit*			6.				7.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																																		
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																																		
3.	Prva provjera znanja	30	30																																		
4.	Druga provjera znanja	50	50																																		
5.	Završni ispit*																																				
6.																																					
7.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebrasko: Naklada Slap 2. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

Staniša M. Staniša

Dr. Turc

A. Janković
Staniša

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za historiju, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnost				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	DIDAKTIKA				
Šifra/kod	FIL PED 304	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni; VI	Ak. godina	2021./2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Belma Alić Ramić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II Email: alic.belma@hotmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika</i> studenti će biti upoznati s predmetom, značenjem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponudeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, modalitetima kurikuluma, oblicima, metodama i tehnikama nastavnog rada, materijalno-tehničkoj bazi nastave, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama, specifičnostima i postupcima u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje, realizaciju i evaluaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, te upotrebu adekvatnih didaktičkih sredstava i nastavne tehnologije. Osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. analizirati karakteristike i položaj faktora nastavnog procesa, 3. demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda i tehnika u konkretnim nastavnim situacijama, 4. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstva i materijale za aktivno podučavanje i učenje, 5. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 6. pripemiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika, 7. podržavati podučavanje usmjereno na učenika, 8. povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.
---------------	---

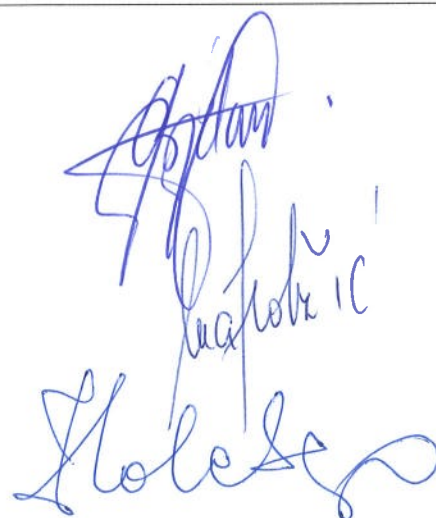
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta
28.02.-04.03.2022.	
2.	Određenje, predmet i zadaci didaktike; temeljni didaktički pojmovi Historijski razvoj didaktičke misli
07.03.-11.03.2022.	
3.	Nastavni proces: određenje, karakteristike, struktura i etape
14.03.-18.03.2022.	
4.	Učenik/student kao faktor nastavnog procesa
21.03.-25.03.2022.	
5.	Karakteristike nastavničkog poziva i kompetencije nastavnika u nastavnom procesu
28.03.-01.04.2022.	
6.	Modaliteti kurikuluma, ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
04.04.-08.04.2022.	
7.	Odabrane didaktičke teorije i nastavni sistemi
11.04.-15.04.2022.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18.04.-22.04.2022.	
9.	Oblici organizacije i realizacije nastave
25.04.-29.04.2022.	
10.	Pojam, klasifikacija i specifičnosti metoda nastavnog rada
02.05.-06.05.2022.	
11.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
09.05.-13.05.2022.	
12.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti, sredstva i pomagala
16.05.-20.05.2022.	
13.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća
23.05.-27.05.2022.	
14.	Zakovitosti u didaktici, principi i pravila nastave usmjerene na učenika
30.05.-03.06.2022.	

15.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
06.06.-10.06.2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-17.06.2022.	
I TERMIN	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-01.07.2022.	
II TERMIN	
04.07.-15.07.2022.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne metode uz praktični rad i primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, interaktivni, praktični i samostalni rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.</p>																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Didaktički praktikum</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50 bodova</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didaktički praktikum je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu, teme/zadatke kontinuirano u toku semestra realizirati i Didaktički praktikum predati najkasnije u 14. sedmici nastave. Aktivnost se boduje maksimalno s 25 bodova. • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 25 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna. • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran. 	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%	2.	Polusemestralni ispit	25 bodova	25%	3.	Završni ispit	50 bodova	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%																		
2.	Polusemestralni ispit	25 bodova	25%																		
3.	Završni ispit	50 bodova	50%																		
Ukupno:		100 bodova	100%																		

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
--------------------	--

Literatura	<p><i>Obavezna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES 2. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga 3. Vilotijević, M. (1999). <i>Didaktika 1 2 3</i>. Beograd 4. Filipović, N. (1981 ili 1988). <i>Didaktika 1</i>. Sarajevo: Svjetlost 5. Kiper, H. i Mischke, W. (2008). <i>Uvod u opću didaktiku</i>. Zagreb: Educa. 6. Mattes, W. (2007). <i>Rutinski planirati – učinkovito poučavati</i>. Zagreb: Naklada Ljevak 7. Kafedžić, L. i Bjelan-Guska, S. (2015). <i>Primjer vršnjačkog ocjenjivanja u visokoškolskoj nastavi</i>. u Zbornik radova International konferenece EDUvision 2015 „Modern Approaches to Teaching Coming Generation”, Ljubljana: EDUvision. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/800014.Zbornik_prispevkov_EDUvision_2015.pdf
	<p><i>Dotatna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M. (ur) (2017). <i>Nastava i škola za net-generacije</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 3. Jensen, E. (2003). <i>Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)</i>. Zagreb: Educa 4. Matijević, M. (2005). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb 5. Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>. Jasterbarsko: Naklada Slap 6. Meyer, H. (2002). <i>Didaktika razredne kvake</i>. Zagreb: Educa. 7. Gojkov, G. (1995). <i>Kognitivni stil u didaktici</i>. Vršac: Sloboda 8. Klafki, W. i drugi (1994). <i>Didaktičke teorije</i>. Zagreb: Educa 9. Kiryacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa 10. Materijali s nastave
Napomene	-

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	DIDAKTIKA				
Šifra/kod	FIL PED 304	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni; VI	Ak. godina	2021./2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Belma Alić Ramić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II Email: alic.belma@hotmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika</i> studenti će biti upoznati s predmetom, značenjem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponudeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, modalitetima kurikuluma, oblicima, metodama i tehnikama nastavnog rada, materijalno-tehničkoj bazi nastave, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama, specifičnostima i postupcima u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje, realizaciju i evaluaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, te upotrebu adekvatnih didaktičkih sredstava i nastavne tehnologije. Osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. analizirati karakteristike i položaj faktora nastavnog procesa, 3. demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda i tehnika u konkretnim nastavnim situacijama, 4. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstva i materijale za aktivno podučavanje i učenje, 5. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 6. pripemiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika, 7. podržavati podučavanje usmjereno na učenika, 8. povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.
---------------	---

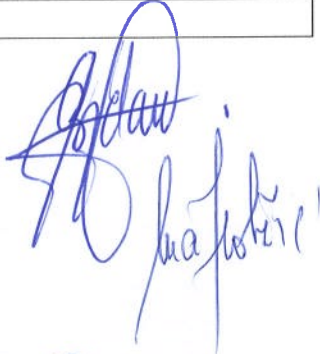
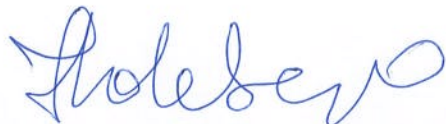
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta
28.02.-04.03.2022.	
2.	Određenje, predmet i zadaci didaktike; temeljni didaktički pojmovi Historijski razvoj didaktičke misli
07.03.-11.03.2022.	
3.	Nastavni proces: određenje, karakteristike, struktura i etape
14.03.-18.03.2022.	
4.	Učenik/student kao faktor nastavnog procesa
21.03.-25.03.2022.	
5.	Karakteristike nastavničkog poziva i kompetencije nastavnika u nastavnom procesu
28.03.-01.04.2022.	
6.	Modaliteti kurikuluma, ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
04.04.-08.04.2022.	
7.	Odabrane didaktičke teorije i nastavni sistemi
11.04.-15.04.2022.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
18.04.-22.04.2022.	
9.	Oblici organizacije i realizacije nastave
25.04.-29.04.2022.	
10.	Pojam, klasifikacija i specifičnosti metoda nastavnog rada
02.05.-06.05.2022.	
11.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
09.05.-13.05.2022.	
12.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti, sredstva i pomagala
16.05.-20.05.2022.	
13.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća
23.05.-27.05.2022.	
14.	Zakovitosti u didaktici, principi i pravila nastave usmjerene na učenika

30.05.-03.06.2022.	
15.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
06.06.-10.06.2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-17.06.2022.	
I TERMIN	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-01.07.2022.	
II TERMIN	
04.07.-15.07.2022.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne metode uz praktični rad i primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, interaktivni, praktični i samostalni rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="434 1102 1426 1442"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Didaktički praktikum</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit - prezentacija</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50 bodova</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didaktički praktikum je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu, teme/zadatke kontinuirano u toku semestra realizirati i Didaktički praktikum predati najkasnije u 14. sedmici nastave. Aktivnost se boduje maksimalno s 25 bodova. • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u formi prezentacije u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja studenata. O temi prezentacije studenti će se blagovremeno dogovoriti s predmetnim nastavnikom. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 25 bodova. 	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%	2.	Polusemestralni ispit - prezentacija	25 bodova	25%	3.	Završni ispit	50 bodova	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%																		
2.	Polusemestralni ispit - prezentacija	25 bodova	25%																		
3.	Završni ispit	50 bodova	50%																		
Ukupno:		100 bodova	100%																		

	<p>Ova aktivnost nije eliminatorna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>

Literatura	<p><i>Obavezna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES 2. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga 3. Vilotijević, M. (1999). <i>Didaktika 1 2 3</i>. Beograd 4. Filipović, N. (1981 ili 1988). <i>Didaktika 1</i>. Sarajevo: Svjetlost 5. Kiper, H. i Mischke, W. (2008). <i>Uvod u opću didaktiku</i>. Zagreb: Educa. 6. Mattes, W. (2007). <i>Rutinski planirati – učinkovito poučavati</i>. Zagreb: Naklada Ljevak 7. Kafedžić, L. i Bjelan-Guska, S. (2015). <i>Primjer vršnjačkog ocjenjivanja u visokoškolskoj nastavi</i>. u Zbornik radova International konferencije EDUvision 2015 „Modern Approaches to Teaching Coming Generation”, Ljubljana: EDUvision. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/800014.Zbornik_prispevkov_EDUvision_2015.pdf
	<p><i>Dodatna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M. (ur) (2017). <i>Nastava i škola za net-generacije</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 3. Jensen, E. (2003). <i>Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)</i>. Zagreb: Educa 4. Matijević, M. (2005). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb 5. Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>. Jasterbarsko: Naklada Slap 6. Meyer, H. (2002). <i>Didaktika razredne kvake</i>. Zagreb: Educa. 7. Gojkov, G. (1995). <i>Kognitivni stil u didaktici</i>. Vršac: Sloboda 8. Klafki, W. i drugi (1994). <i>Didaktičke teorije</i>. Zagreb: Educa 9. Kiryacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa 10. Materijali s nastave
Napomene	-

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod			obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	-	-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 ; seminar /; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>KuN je kolegij namijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenic-nastavnik, nastavnik-roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha“, pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tipologizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje discipliniranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje poslušnosti i dogovornosti).</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.</p>				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom korištenju preporučene literature • Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o 				

	<p>sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge
--	---

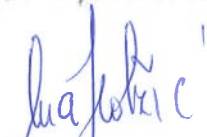

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa Očekivanja i podjela zadataka
28. 2.	
2.	Film „Razredni neprijatelj“ i komunikacija u nastavi
7.3.	
3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
14.3.	
4.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenikom
21.3.	
5.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
28.3.	
6.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
4.4.	
7.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
11.4.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18.4.	
9.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
25.4.	
10.	Praznik rada – neradni dan
2.5.	
11.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
9.5.	
12.	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu
16.5	
13.	

¹ U dogovoru sa polaznicima moguća je izmjena redoslijeda realiziranja nastavnih jedinica, posebno s obzirom na blagdane koje polaznici budu imali potrebu obilježiti s obiteljima (Ramazanski Bajram, Uskrs, Vaskrs).

23.5.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
14.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
30.5.	
15.	Evaluacija semestra i priprema za završni ispit
6.5.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga</p> <p>Oblici: frontalni i grupni</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="480 813 1385 1115"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit – test-znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće (studenti će prije svake nastavne cjeline sami prirediti osvrt na temu – rad u malim skupinama) – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu“ – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova) • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i interpretativnoj razini • Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20	2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40	4.				5.				Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20																										
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																										
3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40																										
4.																													
5.																													
Ukupno:		100 b	100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arambašić. L. (2021), <i>Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa: Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu</i>, Zagreb: Naklada Slap • Brajša (1994), <i>Pedagoška komunikologija</i>, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), <i>Pozitivna disciplina</i>, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), <i>Humana škola</i>, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), <i>Od poslušnosti do odgovornosti</i>, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Neil (1994), <i>Neverbalna komunikacija</i>, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), <i>Etika moći</i>, Zenica, Infoteka - Lilit 1 • Schulz von Thun (2002), <i>Kako međusobno razgovaramo (1-3)</i>, Zagreb, EruditA • Winkler, M. & Commichau, A. (2008), <i>Komunikacijsko-psihološka retorika: kako dobro – javno govoriti, izlagati, prezentirati</i>, Zagreb: EruditA <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusemestralni i završni ispit uz korištenje literature. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja promjena programa	<p>Januar, 2022.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 (Odsjek za historiju)				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija	Pedagogija 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail: dzeneta.camovic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033/253/167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1; seminar /; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se upoznati sa tematskim cjelinama iz mikropedagogije i relacijske pedagogije, kroz analizu i kritičko promišljanje međuljudskog odnosa, kao temeljne jedinice u kojoj se odvija odgojni proces. Studenti će imati priliku da se prisjete vlastitih odgojnih iskustava, kritički promišljaju i osvijeste osobnu komunikaciju sa drugima, ali i različite pedagoške relacije i svakodnevnne situacije u obitelji, vršnjačkim grupama i odgojno-obrazovnim institucijama. Pojedini sadržaji su usmjereni na senzibilizaciju i razvoj svijesti o značaju kvalitetne komunikacije, poštovanja dječijeg integriteta i odgovorne primjene moći u odgoju djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proučavanje sadržaja koji se vežu za interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja i pedagogiju odnosa u različitim grupama kojima pojedinci pripadaju (porodica, vršnjaci, škola, školski kolektiv).				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: <ul style="list-style-type: none"> • Definirati ključne pojmove • Spoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u interpersonalnim odnosima • Analizirati i kritički promišljati mikropedagoške situacije i odnose • Svjesnost i senzibiliziranost za pedagoški odnos: ja vrijedim – ti vrijediš, kroz implikacije na nepoželjan odnos prema djeci. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
	Nastavna jedinica
1. 28.2.-06.3.2022.	Uvod u kolegij
2. 07.-13.3.2022.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa
3. 14.-20.3.2022.	Interakcija i komunikacija u odgoju
4. 21.-27.3.2022.	Interakcija i komunikacija u razredu
5. 28.3.-3.4.2022.	Interakcija i komunikacija u porodici
6. 4.-10.4.2022.	Roditeljstvo i odgoj djece
7. 11.-17.4.2022.	(Ne)nasilni odgoj djece
8. 18.-24.4.2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 25.-30.4.2022.	Zlostavljanje i zapuštanje djece kao fenomen maltretiranja
10. 2.-8.05.2022.	Neradni dan
11. 9.-15.05.2022.	Prezentacija video materijala: vršnjački odnosi
12. 16.-22.05.2022.	Vršnjački odnosi i nasilje među vršnjacima – oblici i obilježja
13. 23.-29.05.2022.	Različite uloge djece u vršnjačkom nasilju i posljedice vršnjačkog nasilja
14. 30.05.-05.6.2022.	Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju
15. 06.-12.6.2022.	Evaluacija i potpisi
20.6. – 1. 7. 2022.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 524 1417 891"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo</td> <td></td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td></td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Integralni ispit</td> <td></td> <td>90</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno čitanje i istraživanje relevantnih sadržaja čime se ostvaruje preduvjet za samoinicijativnu vlastitu prezentaciju ili grupnu diskusiju. • Pristupanje parcijalnom i završnom/integralnom ispitu, koji će obuhvatiti sadržaje realizirane u toku semestra. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo		10	2.	Polusemestralni ispit		45	3.	Završni ispit		45	4.	Integralni ispit		90	5.				6.				Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Prisustvo		10																														
2.	Polusemestralni ispit		45																														
3.	Završni ispit		45																														
4.	Integralni ispit		90																														
5.																																	
6.																																	
Ukupno:			100%																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993). <i>Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Daly, M. (2008). <i>Roditeljstvo u suvremenoj Europi</i>. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Poglavlje: Nenasilni odgoj djece. 3. Pećnik, N. (2006). <i>Međugeneracijski prijenos zlostavljanja djece</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. Odabrana poglavlja. 4. Bilić, V. i Bašić, S. (2016). <i>Odnosi u školi: prilozi za pedagogiju odnosa</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Poglavlje: Odnosi među nastavnicima i prema nastavnicima. 																																

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilić, V. i Zloković, J. (2004). <i>Fenomen maltretiranja djece: prepoznavanje i oblici pomoći obitelji i školi</i>. Zagreb: Naklada Ljevak. 2. Camović, Dž. i Isanović Hadžimerović, A. (2017). Nove paradigme porodičnog odgoja i roditeljstva. U: M.Prljača, ur. <i>Zbornik radova sa konferencije „Muslimanska porodica - prava i dužnosti“</i>. Sarajevo: El-Kalem, str. 19-34. 3. Durrant J. (2010). <i>Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju</i>. Online izdanje knjige dostupno na: https://nwb.savethechildren.net/sites/nwb.savethechildren.net/files/library/potitivna-disciplina-nastavnici-web.pdf 4. Juul, J. (2011). <i>Vaše kompetentno dijete: prema novim temeljnim vrijednostima obitelji</i>. Zagreb: Pelago. 5. Pašalić-Kreso, A. (2012). <i>Koordinate obiteljskog odgoja: prilog sistematskom razumijevanju obitelji i obiteljskog odgoja</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 6. Ljubetić M. (2011) Stabilna obitelj i poželjno roditeljstvo u kaotičnom svijetu –(moguća) stvarnost ili iluzija?, U: Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju; 7. Maleš D. (2011), Obiteljska svakodnevica i odgoj djeteta – nova paradigma odgojnih postupaka roditelja, U: Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju;
Napomene	

Wendy Zamore

*Luafotkić
Maleš D.*

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66			
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; seminar /; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za njemački jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajaničkoj karakterizaciji. U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebnu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika • Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta			
Sedmica	Nastavna jedinica - predavanja ¹	Rad u grupama - vježbe	
Datum			
1.	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka	Ko-kreiranje rasporeda za rad u malim grupama	
28. 2.			
2.	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti	Grupa 1	Upute za grupni rad, traganje za temama, uloga izlagača i uloga peer-evaluatora
7. 3.			
3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti	Grupa 2	
14. 3.			
4.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete	Grupa 3	
21. 3.			
5.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti	Grupa 4	
28. 3.			
6.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj	Grupa 5	
4. 4.			
7.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi	Grupa 6	
11. 4.			
8.	Polusestrialni ispit		
18. 4.			
9.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?	izlaganja	peer-evaluacija
25. 4.		Grupa 1	Grupa 6
10.	Praznik rada, neradni dan	Grupa 2	Grupa 5
2. 5.			
11.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih	Grupa 3	Grupa 4
9. 5.			
12.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju	Grupa 4	Grupa 3
16. 5.			
13.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj u pandemijskim uvjetima	Grupa 5	Grupa 2
23. 5.			
14.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima	Grupa 6	Grupa 1
30. 5.			
15.	Evaluacija rada u nastavi		
6. 6.			

¹ Temeljem andragoških načela, u nastavi se slijedi problemska, a ne predmetna orijentacija. Stoga je promjena sadržaja ili redosljeda realiziranja pojedinih tema moguća u skladu s potrebama sudionika, grupnom dinamikom i dogovorom unutar grupe.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije</p> <p>Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 696 1378 965"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalno izlaganje na vježbama</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit – test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini • Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10	2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10	3.	Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40	4.	Završni ispit – test znanja	40	40	Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10																						
2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10																						
3.	Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40																						
4.	Završni ispit – test znanja	40	40																						
Ukupno:		100 b	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alić, A. (2019), <i>Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice</i>, Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), <i>Mikropedagogija</i>, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), <i>Pedagogija -temeljna znanja</i>, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), <i>Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije</i>, Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), <i>Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima</i>, Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), <i>Kako biti uspješan nastavnik</i>, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrтко (1983), <i>Umetnost i komunikacija</i>, Sarajevo: Veselin Masleša • Mavrak, M. (2021), <i>Andragoška recepcija književnog teksta</i>, Zagreb: ArTresor • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), <i>Emocionalna inteligencija: procjene i vrste</i>, Zagreb: Impresum • Slatina M. (2005), <i>Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja</i> (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., <i>Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom</i>, Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja izmjena programa	<p>Januar, 2022</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod			obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	-	-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 ; seminar: 2 /; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>KuN je kolegij namijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenic-nastavnik, nastavnik-roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha“, pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tipologizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje discipliniranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje poslušnosti i dogovornosti).</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.</p>				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom korištenju preporučene literature • Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o 				

	<p>sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge
--	---

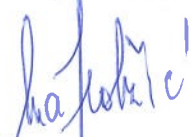

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa Očekivanja i podjela zadataka
28.2.	
2.	Film „Razredni neprijatelj“ i komunikacija u nastavi
7.3.	
3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
14.3.	
4.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenikom
21.3.	
5.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
28.3.	
6.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
4.4.	
7.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
11.4.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18.4.	
9.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
25.4.	
10.	Praznik rada – neradni dan
2.5.	
11.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
9.5.	
12.	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu
16.5.	
13.	

¹ U dogovoru sa polaznicima moguća je izmjena redosljeda realiziranja nastavnih jedinica, posebno s obzirom na blagdane koje polaznici budu imali potrebu obilježiti s obiteljima (Ramazanski Bajram, Uskrs, Vaskrs).

23.5.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
14.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
30.5.	
15.	Evaluacija semestra i priprema za završni ispit
6.5.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga</p> <p>Oblici: frontalni i grupni</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 808 1382 1115"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit – test-znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće (studenti će prije svake nastavne cjeline sami prirediti osvrt na temu – rad u malim skupinama) – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu“ – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova) • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i interpretativnoj razini • Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20	2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40	4.				5.				Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20																										
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																										
3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40																										
4.																													
5.																													
Ukupno:		100 b	100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arambašić. L. (2021), <i>Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa: Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu</i>, Zagreb: Naklada Slap • Brajša (1994), <i>Pedagoška komunikologija</i>, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), <i>Pozitivna disciplina</i>, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), <i>Humana škola</i>, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), <i>Od poslušnosti do odgovornosti</i>, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Neil (1994), <i>Neverbalna komunikacija</i>, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), <i>Etika moći</i>, Zenica, Infoteka - Lilit I • Schulz von Thun (2002), <i>Kako međusobno razgovaramo (1-3)</i>, Zagreb, EruditA • Winkler, M. & Commichau, A. (2008), <i>Komunikacijsko-psihološka retorika: kako dobro – javno govoriti, izlagati, prezentirati</i>, Zagreb: EruditA
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusemestralni i završni ispit uz korištenje literature. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja promjena programa	<p>Januar, 2022.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66			
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; seminar /; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za engleski jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajaničkoj karakterizaciji. U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika • Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta			
Sedmica	Nastavna jedinica - predavanja ¹	Rad u grupama - vježbe	
Datum			
1.	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka	Ko-kreiranje rasporeda za rad u malim grupama	
28. 2.			
2.	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti	Grupa 1	Upute za grupni rad, traganje za temama, uloga izlagača i uloga peer-evaluatora
7. 3			
3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti	Grupa 2	
14. 3.			
4.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete	Grupa 3	
21. 3.			
5.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti	Grupa 4	
28. 3.			
6.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj	Grupa 5	
4. 4.			
7.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi	Grupa 6	
11. 4.			
8.	Polusestrialni ispit		
18. 4.			
9.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?	izlaganja	peer-evaluacija
25. 4.		Grupa 1	Grupa 6
10.	Praznik rada, neradni dan	Grupa 2	Grupa 5
2. 5.			
11.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih	Grupa 3	Grupa 4
9. 5.			
12.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju	Grupa 4	Grupa 3
16. 5.			
13.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj u pandemijskim uvjetima	Grupa 5	Grupa 2
23. 5.			
14.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima	Grupa 6	Grupa 1
30. 5.			
15.	Evaluacija rada u nastavi		
6. 6.			

¹ Temeljem andragoških načela, u nastavi se slijedi problemska, a ne predmetna orijentacija. Stoga je promjena sadržaja ili redosljeda realiziranja pojedinih tema moguća u skladu s potrebama sudionika, grupnom dinamikom i dogovorom unutar grupe.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije</p> <p>Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 698 1380 969"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalno izlaganje na vježbama</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusestrialni pismeni ispit – esej-test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit – test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini • Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10	2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10	3.	Polusestrialni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40	4.	Završni ispit – test znanja	40	40	Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10																						
2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10																						
3.	Polusestrialni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40																						
4.	Završni ispit – test znanja	40	40																						
Ukupno:		100 b	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alić, A. (2019), <i>Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice</i>, Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), <i>Mikropedagogija</i>, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), <i>Pedagogija -temeljna znanja</i>, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), <i>Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije</i>, Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), <i>Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima</i>, Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), <i>Kako biti uspješan nastavnik</i>, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrтко (1983), <i>Umetnost i komunikacija</i>, Sarajevo: Veselin Masleša • Mavrak, M. (2021), <i>Andragoška recepcija književnog teksta</i>, Zagreb: ArTresor • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), <i>Emocionalna inteligencija: procjene i vrste</i>, Zagreb: Impressum • Slatina M. (2005), <i>Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja</i> (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., <i>Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom</i>, Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752 <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja izmjena programa	<p>Januar, 2022</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	GERMANISTIKA / ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA – OPĆI PREDMET				
Šifra/kod	FIL SOC 100	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni (Odsjek za romanistiku) Izborni (Odsjek za germanistiku)	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021- 2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 Email: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 253 119	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: Email: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1; seminar - vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij ima za cilj studente upoznati s osnovnim teorijskim i metodološkim problemima sociologije kao cjelovite znanosti o društvu. U okviru kolegija radit će se na čitanju tekstova iz klasične i suvremene sociologije a u skladu sa tematskim i nastavnim jedinicama. Pored rada na tekstovima studenti će u formi klasičnih predavanja biti upoznati s osnovnim temama i perspektivama razvijenim u okviru suvremene sociologije. Studentima će biti prezentovano na koji način je sociologija povezana s drugim društvenim i humanističkim znanostima i kakav je uopće smisao društvenih znanosti u eri globalizacije i „društva utemeljenog na znanju“.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa osnovnim sociološkim pojmovima relevantnim za kritičko razumijevanje društvenih procesa koji se odvijaju na lokalnoj i globalnoj društvenoj razini.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje elementarno poznavanje klasičnih i savremenih teorijskih diskursa u oblasti sociološkog mišljenja. Očekuje se kritičko valoriziranje u				

identificiranju društvenih fenomena i mogućnost razvoja osnovnih kompetencija neophodnih za kritičko iluminiranje društvene ontologije i fenomenologije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predavanja: Upoznavanje studenata s režimom izvođenja nastave, obavezama i zadacima koje imaju u toku semestra. Vježbe: Savremeni značaj sociologije. Komponente koje tvore pojam društvo
2.	Predavanja: Čemu sociologija? Vježbe: Sociološke teorije od klasičnog pozitivizma do neofunkcionalizma. Smisao stvaranja socioloških teorija i način njihove upotrebe u konkretnom društvenom kontekstu.
3.	Predavanja: Sociologija kao znanost društvene strukture i društvene promjene Vježbe: Osnovni metodološki izazovi u suvremenoj sociologiji. Razlika u shvatanju između metoda i tehnika znanstvenog istraživanja. Kvalitativna i kvantitativna metodologija u sociologiji
4.	Predavanja: Sociologija i modernost Vježbe: Transformacija suvremenog društva i osnovni izazovi sociologije u eri globalizacije. Giddensovo mišljenje «konsekvenci modernosti» i Habermasovo shvatanje «krize socijalnih znanosti».
5.	Predavanja: Durkheimovo razumijevanje društva Vježbe: Kultura i Društvo. Edward B. Tylor i holistička definicija kulture. Kultura kao masovna i elitna kategorija. Značaj i uloga igre u izgradnji društvenog svijeta. Kultura kao simbolički sustav u socioantropologiji C. Geertza. Proces «civiliziranja» kao proces «uljudnjavanja» Norberta Eliasa.
6.	Predavanje: Weber i problem supstantivne racionalnosti Vježbe: Religija i Društvo. Šta je religija za sociologe? Tipologija religija. Tipologija religijskih organizacija. Religija kao simboličko posredovanje ljudske egzistencije. Društvo kao «religijska tvorevina» Rene Girarda.
7.	Predavanje: Marx u okviru teorije društvenog sukoba Vježbe: Sociologija između globalizacije i tradicije. Od skeptika do hiperglobalista. Šta je globalizacija kao sociološki problem? Da li se BiH društvo može smatrati globaliziranim društvom?
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Osnove simboličkog interakcionizma Vježbe: Nacionalizam kao sociološka kategorija. Modernizam, etnosimbolizam, sekularni i religijski nacionalizam. Kako misliti pitanje nacionalizma izvan logike «općih mjesta».
10.	Predavanje: Sociologija Talcotta Parsons Vježbe: Problem društvene uloge rada u sociologiji. Rad kao društvena vrijednost i kao «svrsishodna» karakteristika čovjeka. Transformacije u karakteru rada od

	feudalizma do informacijskog društva. Definicija i oblici ljudskog rada u sociologiji. Čovjek između ciljne i vrijednosne racionalnosti.
11.	Predavanje: Ralph Dahrendorf Vježbe: Osnovni pojmovi sociologije porodice. Šta je porodica. Porodica ili obitelj? Transformacije u stvarnom i terminološkom značaju kategorija kao što su: brak, obitelj, roditeljstvo. Šta je rod, a šta spol? Uloga feminističke revolucije u shvatanju ljudskih prava i sloboda.
12.	Predavanje: Živimo li u postmodernizmu? Vježbe: Nužnost konflikata za održavanje društvenog stanja. Sociologija R. Dahrendorfa i tipologija konflikata. Rat kao najsloženiji i najpogubniji oblik socijalnog sukoba.
13.	Predavanje: Društvo rizika i neintendirane akcije Vježbe: Osnovna pitanja kritičke teorije društva. Dijalektika prosvjetiteljstva kao «dijalektika modernizacije» U. Becka. Kritička teorija od Horkheimera do Dubiela: kritika logike linearne racionalnosti progresa ljudskog uma kao pitanje «fundamentalizma moderne».
14.	Predavanje: Sociologija „poslije društva“ Vježbe: Osnovna pitanja socijalne antropologije. Možemo li nešto naučiti iz «primitivnih» društava. Mehanička i organska solidarnost. Strukturalizam Claude Levi-Straussa. Izvori društvene povezanosti u primordijalnih socijalnim zajednicama.
15.	Predavanja: Vježbe: Sistematizacija gradiva i završna priprema za ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Analiza teksta, izlaganje studenata na zadate tematske jedinice.
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Zadatak I	20	20
.	adatak II		
4.	Prezentacija eseja	20	20
5.	Aktivnost u nastavi	10	10
6.	Završni ispit	30	30
kupno: _ 00 ___ odova			00%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema dobiti maksimalnih 10 bodova.
- Student koji sa predmetnim saradnikom dogovori prezentaciju eseja može dobiti maksimalno 20 bodova.
- Zadatak I i II izvodi se u toku nastavnog procesa u periodu polusestrialnih provjera znanja.
- Završni ispit organizira se u formi pismene ili usmene provjere znanja, u učionici Fakulteta koja je određena rasporedom, ili online, u zavisnosti od pandemijske situacije.

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
 b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
 c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
 d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
 e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
 f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna

1. Abercrombie, N., Hill, S., Turner, B. (2008): *Rječnik sociologije*. Zagreb: Jesenski i Turk.
2. Elias, N. (2007): *Što je sociologija?* Zagreb: Antibarbarus.
3. Giddens, A. (2007): *Sociologija*. Zagreb: Globus. (ili neko od dostupnih izdanja) odabrana poglavlja
4. Fočo, S. (2011): *Sociologija*. Sarajevo: Svjetlost. Odabrana poglavlja

	<i>Dodatna</i> - Turner, J. H. (2009): <i>Sociologija</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing.
Napomene	Literatura navedena u silabusu nije fiksna i prilagođavat će se dinamici izvođenja vježbi u toku semetra. Studenti će blagovremeno biti informirani o svim eventualnim odstupanjima i promjenama.

file 1
Hobbes